

DUMNEZIU ȘI ADEVĂR

ORGAN OMILETIC AL PREOTIMEI DIN
EPARHIA ORT. ROM.
A TIMIȘORII

BIBL. UNIV. CLUJ-S. 201
Nr. 5.2.15. 1945
Exemplar 1944

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DUH ȘI ADEVĂR

ORGAN OMILETIC AL PREOȚIMEI DIN EPARHIA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ A TIMIȘORII

A P A R E L U N A R
SUB PATRONAJUL P. S. EPISCOP V A S I L E AL TIMIȘORII

DIRECTOR :

Icon. Stavrofor Dr. ȘT. CIOROIANU

COMITETUL DE REDACȚIE :

Pr. MELENTIE ȘORA și Pr. Dr. VICTOR VLĂDUCEANU

Inregistrat la Tribunalul Timiș-Torontal secția III. sub Nr. 103 | 1941

CUPRINSUL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

<i>Prof. Dr. Petru Rezuș</i>	— — — — —	Protestantizarea predicii
<i>Pr. Melentie Șora</i>	— — — — —	In prag de An nou
<i>Pr. Horia Vișoia</i>	— — — — —	Pocăință și smerenie
<i>Pr. Grigorie Vermeșan</i>	— — — — —	Botezul Domnului
<i>Pr. Victor Faur</i>	— — — — —	Ioan Botezătorul
<i>Pr. Marin Sfetcu</i>	— — — — —	Impărăția lui Dumnezeu
<i>Ic. Stavr. Dr. Șt. Munteanu</i>	— — — — —	Binefacere și recunoștință
<i>Pr. Petru Turlici</i>	— — — — —	Ierihonul lumii de azi
<i>Pr. Al Sinitean</i>	— — — — —	Pe urme de sfinți
<i>Pr. Andrei Jebeleanu</i>	— — — — —	Glasul conștiinței
<i>Prof. Dr. Șt. Lupșa</i>	— — — — —	Unitatea națională
<i>Pr. Gh. Paschia</i>	— — — — —	Sfințenie și bătrânețe
<i>Prof. Cornel Sava</i>	— — — — —	Tăria credinței
<i>Serafim</i>	— — — — —	Comportarea în biserică
<i>Pr. Dimitrie Balaur</i>	— — — — —	Dragostea lui Dumnezeu
<i>Pr. Dr. Ioan Chioaru</i>	— — — — —	Suflete, ești gata ?
<i>Pr. Petre Petriță</i>	— — — — —	Postul
<i>Pr. Dr. Corneliu Sârbu</i>	— — — — —	Ortodoxia ca factor social
<i>Prof. Dr. Gh. Cotoșman</i>	— — — — —	Fiii luminii
<i>Pr. Gh. Terebențiu</i>	— — — — —	Grija pentru suflet
<i>Pr. Gr. Vermeșan</i>	— — — — —	„Bucură-te cea plină de dar“
<i>Pr. I. Ciocan</i>	— — — — —	Crucea suferinței
<i>Dr. Victor Vlăduceanu</i>	— — — — —	Revista Cărților
	— — — — —	Ecouri

451050

ANUL III.

IANUARIE—MARTIE 1943

Nr. 1—3

DUH ȘI ADEVĂR

ORGAN OMILETIC AL PREOȚIMEI DIN EPARHIA
ORT. ROM. A TIMIȘORII

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA II.
Str. A. Șaguna Nr. 12

APARE
LUNAR

Abonament anual 360 Lei
Numărul . . . . . 30 „

Protestantizarea predicii

Este un fapt remarcat sau constatat chiar în scris de mulți teologi ortocodși, că protestantismul a desvoltat predica într'un mod excesiv și în dauna serviciului liturgic.

Axa serviciului liturgic, în protestantism, nu mai este sfânta pretacere euharistică de pe mesele stintelor altare, ci predica. Totul ce premerge sau urmează predicii nu mai are decât o însemnătate simbolică și nu servește decât unei formale scenării raționale, de care s'a îmbibat protestantismul în totul ce are caracteristic, dar și antipodic, celorlalte contesiuni creștine.

Din toate acțiunile, simboalele și cântările cultului liturgic protestant nu se mai înalță, astfel, persoana Dumnezeu-Omulul Iisus Hristos, nici nu este prezentă real și tiințial sub chipul pâinii și al vinului, ci persoana pastorului, cu darurile și calitățile lui raționale.

Acest pastor, cu o dialectică uimitoare, se substituie samavolnic Domnului nostru Iisus Hristos, etalându-și într'o conferință savantă și streină de predica tradițională creștină cunoștințele sale laice, sau reflexiile sale vremelnice omenești. Indiscutabil că praxa aceasta protestantă este în nota vremii și a gustului unui public înstreinat și îndepărtat de cuvântul aspru și fără concesiuni și reticențe al stintei Evanghelii. Protestantismul în totul ce reprezintă el: doctrină, cult și istorie nu este decât o tragică capitulare în brațele gustului subiectiv și abilei dialectici omenești, de aceea, el însuși astăzi nu mai

reprezintă cu autoritate revelațională tradiționala religie apostolică și ortodoxia Bisericii întințată de Domnul nostru Iisus Hristos.

De aceea și impresia unui ortodox, care asistă la celebrarea unui serviciu religios protestant, este impresia ce-o resimte în fața unui spectacol profan cu actori mai abili sau mai puțin abili, în prezentarea lor, publicului credincios.

Când pastorul protestant anunță solemn predica și o expune, publicul credincios nu mai simte florul religiozității adevărate, care determină schimbare de gând și viață omenească, ci gustă doar formal o conțință cu vaste posibilități de exprimare și serioase calități personale, cunoaște toate multe lucruri noi, dar atât și nimic altceva!

Cuvântul stintei Evanghelii nu mai tremută de peste tot în cuvântarea inaripată a protestantismului. Acest cuvânt este numai un oaspete, este numai un tolerat, de sila căruia se mai fac rar unele concesii, cu teama ascunsă de-a nu jigni simțirea și gândirea modernă a auditorului protestant. Publicul protestant al timpurilor noastre moderne nu mai vrea să asculte, între zidurile Bisericilor lor, cuvântul răspicat al stintelor Evanghelii, care rămâne și trebuie să rămâie așa, fără răstălmăcire, în vecii vecilor.

Pastorul protestant de totdeauna face concesii după concesii subiective, așa după cum întreg protestantismul nu este decât o imensă concesie, și predică acestui gust, pentru o reînnoire a omului și nu o îndumnezire a lui.

De cuvântul stintelor Evanghelii, drept, adevărat și fără răstălmăcire păgubitoare pentru mântuirea omenirii, îi este ... protestantismului.

Lozinca preferită este: prețacere, înnoire, evadare de sub chinga cuvântului revelat, într'un cuvânt: modernizare.

Pe calea aceasta de înstreinare de cuvântul stintelor Evanghelii și de ruină a predicii ortodoxe adevărate creștinismul nu poate înainta, fără pericolul compromiterii și pervertirii caracterului său genuin de religie revelată.

Ne place să importăm din Apusul rom. catolic și protestant obiceiuri și cunoștințe, doctrină pervertită și ascunsă însă să nu ne placă!

Să ne placă a moderniza forma predicii, dacă nu ne mai place forma veche tradițională a ei, cu toate progresele formale ce le-a înregistrat protestantismul, ca tehnică și artă predicatorială, de cuvântul stintelor Evanghelii să nu ne rușinăm, nici să nu-l îndepărtăm la periferia nevrednicelor noastre glăsurii întru Domnul

În predică să rămâie, sfătuitor și cuvântător, însuși Domnul nostru Iisus Hristos și nu omul din noi plin de duh vanitos și dialectic protestant.

Să rămâie El, așa după cum El este prezent cu tiința Sa reală în toată liturghia ortodoxă, și după cum ar trebui să fie real și în noi spre a fi victorioși asupra timpurilor vitrege ce le trăim.

Prof. Dr. Petru Rezuș
Academia teologică, Caransebeș

In prag de an nou *)

An nou fericit! Acesta este salutul obicinuit, cu care se întâmplină cunoscuiții, prietenii la începutul unui nou an și câte dorinți de bine cuprinde și exprimă acest salut!

Tainele, pe care le ascunde anul, ce vine, le învâlulește omul în dorința fierbinte, de a se adevări bune, norocoase, pentru că dela ele depinde însăși fărâma de mulțumire sufletească, pe care o numim fericire, și după care însetează atât de mult inima omului.

Ce poate stăpâni sufletul unui om la un sfârșit de an și în pragul altuia, sosit ca prin surprindere decât senzația nimicniciei lui pământestii.

Anii, cu tot sbuciumul lor, trec ca visurile. Doar clipele cu durerile lor, cu amăgirile lor, cu înfrângerile și decepțiile lor, răvășesc tot mai adânc, cută lângă cută peste frunțile noastre, urme tot mai vădite ale brumei, prevestitoare de apropiata iarnă a vieții. Valuri suntem, valuri trecătoare.

Reprivind la anul, ce sboară în vecinicie, și la clipele pe

*) Predică pentru Anul Nou.

carl ni le-a dăruit, noi nu putem decât să constatăm, că rarî ani, în carl să se fi abătut, încercări mai grele, năpăstulri mai mari, rane mai adânci și mai sângerânde, decât acelea, pe carl le-am trăit în acest an.

Trecem în clipele acestea cu gândul pe la cîmîtirile, ce se înșirue de-alungul hotarelor Țării, sau, sunt presărate în adâncul răsărit; cu miile de cruci, umbrite de căștile de oțel; trecem apoi pela spitalele militare, de toate categoriile, în carl vitejii neamului suportă durerea ranelor mucenicește, liniștii și cu încredere în viitorul și destinul neamului. Și cine-ar putea ulta durerea mamelor și a soților cernite și pe nevinovații orfani?

Dar gândul nostru, — pe lângă toată îndurerarea, de care este stăpînit, — departe de a cădea în decepție. Efortul de care neamul a făcut dovadă, vitejia cu care a eluptat atâtea glorii, a nîmbat luminos în fața lumii, numele de român. Nici odată n'au fost mai vii și întemelte nădejdiile bune, carl încälzesc și întăresc sufletele românești, ca azi.

Poporul român este un neam credincios. Și cei ce cred nu cad în slăbiciunea desnădăjduirii. library Cluj

Credincioșii au de-apururi alături de ei pe Dumnezeu. El călătorește împreună cu toți drumeții și stă alături de toți năcăjiții, înfrînții și năpăstulții vieții, în măsura în care aceștia știu și pot să-și întoarcă inima spre El.

El stă alături de cei ce luptă în numele Lui, și pentru biruința crucii.

Dar dincolo de așteptările pe carl le încälzim în suflete, ca o răsplată a imensei jertfe, ce se aduce pe altarul patriei, la început de an nou, avem bineventtul prilej să ne convingem, că un an de viață, nu-i decât un crâmpeiu de luptă, ce se poartă întru atîngerea unui obiectiv. O verigă dintr'un lanț.

Ca 'ntr'o alergare de întrecere se încrucicează pașii ome-nești în urmărirea a câte unul astfel de obiectiv, care poate fi un ideal sau mic interes sau chiar o simplă dorință, în care se confundă însă adesea toată ființa noastră.

Fericiți acela, carl se pot însplra de dorinți curate, nobile, de idealuri morale, culturale, naționale, carl nu numai prin atîngerea, dar chiar și numai prin sincera străduință de a le apropia inobilează și înalță.

În acest sens trăind și luptând, fiecare an ne apropie mai

mult de idealul, pentru care viețuim. Ne renaște la o viață mai superioară, ne înalță la o stare din ce în ce mai curată, mai nouă, mai purificată.

În acest înțeles, pe lângă toată nimicinia clipei, omul poate da un înțeles și sens sublim vieții sale.

Ce minunat strălucește la început de an nou în fața ochilor noștri sufletești, ca exemplu de imitat, viața Sfântului Vasile cel mare luminatul părinte bisericesc, care a împodobit cu strălucire, în cursul vieții sale luptătoare, tronul de arhiepiscop din Cezarea Capadochiei, și a cărui amintire o prăznuim azi.

Viața lui? O luptă eroică, pe care a dus-o împotriva ereziilor ariene; — o strălucită și armonioasă înpletitură de virtuți.

Biruința creștinismului asupra păgânătății și a rătăcirilor și erezurilor își are cu siguranță o parte din temelul ei în viața și lupta dusă de episcopul din Cezarea Capadochiei în numele lui Iisus și pentru biruința adevărului evanghelic.

Cel ce va vrea să afle simțul de milă creștină, pus în practica vieții sociale, va trebui să-i caute prima formă aplicată, tocmai la spitalul bazilican din Cezarea, pentru ridicarea căruia și-a dăruit toată averea sa.

Sfântul Vasile strălucește la început de an nou ca exemplu de urmat nu numai prin viața sa curată model, de unde a isvorit marea lui putere morală, ci și prin cultura sa. Tratatele sale dogmatice, morale, exegetice, scrierile și îndrumările, date pentru preoți și călugări, dar mai ales exameronul și liturghia, care-l poartă numele, stau drept mărturie a culturii sale.

Viața lui, fie în decursul anului nou ce vine, un puternic și viu îndemn pentru noi toți.

O Doamne dă, cu anul ce vine să aducă seninul cerului, glorie și biruință deplină armelor române. Peste tot întinsul păământului românesc alături de belșugul spicelor mănoase, dă belșugul unei vieți sufletești, bogat în gânduri curate, sentimente nobile, căci numai într-o viață trăită în duhul lui Hristos, se poate nădăjdui și aștepta cu adevărat pace și an nou fericit. Amin.

Pr. Melentie Șora

paroh.

Pocăință și smerenie *)

„Vine în urma mea, cel ce este mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic să mă plec, și să-i desleg cureaua încălțămintelor..“ (Marcu I. 7)

Iubiți creștini!

Pericopa sfintei Evanghelii de azi, ne înfățișează pe sântul Ioan Botezătorul — cel mai mare profet născut din femei — predicând botezul pocăinții, pregătind calea Domnului, prin îndemnul său, ce va rămâne peste veacuri, lozincă vieții creștinești: „Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui!“

În împrejurimile Iordanului, răsună glasul de chemare al celui ce s'a învrednicit a fi înainte mergătorul Fiului lui Dumnezeu: „Faceți roduri vrednice de pocăință“.

Activitatea sa misionară în mijlocul mulțimilor din ținutul Iudeii și din Ierusalim, a avut darul de a cuceri sufletele oamenilor acestora, pentru că ea se împlinea atât de armonios, cu demna sa conduită, investimântată în haina credinței, a pocăinței și a smereniei. În pustie, el predica „botezul pocăinței, întru ertarea păcatelor“.

Iar în locul mândriei deșarte și ispititoare, Sf. Ioan Botezătorul, și-a împodobit cununa vieții cu piatra scumpă a smereniei, exprimată atât de frumos prin cuvintele dela sf. evanghelist Marcu cap. 1. v. 7: „Vine după mine, cel ce este mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic să mă plec, și să-i desleg cureaua încălțămintelor...“, convins că pocăința și smerenia sunt cele două aripi ale sufletului care îl ajută să se înalțe spre împărăția veșnică, a cerurilor. Iată virtuțile prin care sf. Evanghelle citea azi din pragul altarelor străbune vrea să înzestreze sufletele noastre. Pentru că, pocăința și smerenia, sunt chelle miraculoase cu ajutorul cărora omul poate deschide porțile mântuirii sale. Toți suntem nelipsiți de păcate. „Nu este drept nici unul măcar“. (Romani 3, 10). De aceea, dacă nu ne-am rușinat a săvârși păcatul, să nu ne rușinăm a-l mărturisi și a primi „botezul pocăinții“. Căci, sănătatea noastră trupească și sufletească, este în funcție de curățirea păcatelor. Păcatul fiind „rușinea neamurilor“, „ucigător de suflete“ și cauza tuturor pătimirilor

*) Predică pt. Dumineca înaintea Botezului Domnului

omenești, va trebui mistuit în flăcările pocăinței. Iar smerenia creștină este aceea care ne înalță pe culmile adevăratei fericiri, râvnită de o lume întreagă.

Iubiții mei credincioși,

„O doamnă orgolioasă și mândră, care-și petrecea vremea în trândăvie și bărfire, auzi povestea cu cămașa „aurului fericit”. Ea răsé și zise : „Iată eu volu aduce cămașa unei femei fericite.

A căutat însă zadarnic. Descurajată, porni la un preot, rugându-l să-i arate o femeie fericită. Știu una — zise preotul — e plecată cu oștirea în războiu, să îngrijească răniții. Căutându-o, într'un spital de campanie, doamna, o găsi și o întrebă : „Ești cu adevărat fericită” ?

Da răspunse ea, cu fața plină de bucurie. Îngrijind pe aceștia frați ai mei, simt o deosebită bucurie și fericire. În loc de a trăi orgolioasă și mândră, m'am smerit ca simplă „soră” de spital, și am câștigat fericirea. Atunci doamna îi zise : Te rog dă-mi cămașa. Doamna zise : Femeia ce prin smerenie și-a câștigat fericirea, îi răspunse : N'o mai am. *„Azi dimineață lipsea pânza de legat rănile soldaților, și mi-am sfâșiat cămașa”.*

Ce pildă grăitoare de smerenie și credință creștină, pentru zilele însângerate ce le trăim, când orgoliul, necredința, trufia și mândria deșartă, fac ca atâtea suflete să îndure chinurile nepăsării lor. Deaceea se cade ca ele să fie schimbate cu smerenia care e roditoare de izbăvire, mântuire și fericire, după cum a confirmat pentru o lume întreagă, „Glasul celui ce strigă în pustie”. Căci, trufia este izvorul din care izvorește toată stricăciunea omenească. Cu săgeata trufiei a rănit diavolul pe oameni și i-a făcut să cadă — ne spune Sf. Ambrosie — și într'adevăr cauza aproape a tuturor naufragiilor sufletești, este trufia, increderea exagerată în propriile noastre puteri, neglijarea marilor binefaceri și sfidarea nelimitatului sprijin ce-l primim din partea atotputernicului nostru Creator.

Trufia, descalifică ființa omenească, ea fiind — după cum zice profetul Habacuc, beștia sufletului. Buruiana acestui mare păcat, a voit Sf. Ioan Botezătorul, să o plivească din ogorul sufletului omenească.

Azi, se pare că din nou a 'nceput să încolțească această veninoasă buruiănă.

Deaceea, printre exploziile asurzitoare ale războiului sângeros de azi, antena sufletelor noastre va trebui să prindă glasul blând și duios al Profetului, ce răsuna odinioară pe malurile râului Iordan, ca și pe acela al Domnului ce încurând, „peste ape strigi grăind”: „veniți de luați toți, Duhul temerli de Dumnezeu”..., cerându-ne îndreptare, pocăință și smerenie.

Numai prin ele vom dobândi mântuirea și vom dovedi înrășirea faptelor noastre cu ale fraților de pe frontul Crucii, cari propovăduiesc prin jertfe scumpe, puterea credinței gătind Calea Domnului prin risipirea necredinței, drepte făcând cărările Lui! Amin.

Pr. Horia Vișoiu

Botezul Domnului și fii lui Dumnezeu*)

„Sfințește-mă pe mine și
apele Mântuitorule“

Lubiții mei credincioși!

Ce rugăciune mai potrivită, s'ar putea desprinde azi, de pe buzele creștinului, decât această divină implorare, luată din cântarea (IV) dela sfințirea apei: „sfințește-mă pe mine... Mântuitorule!” Ce dorință mai curată, ce pornire mai cuvioasă, ce grije de suflet mai deplină, decât plinirea cuvântului acestei cereri, de o putere și de o bunătate neprețuită pentru noi, pentru viața noastră și pentru mântuirea noastră?

O, lubiții mei, astăzi s'au deschis Cerurile și pentru noi. Astăzi glasul lui Dumnezeu-Tatăl, s'a auzit și pentru noi. Astăzi Dumnezeu-Duhul sfânt s'a arătat — plutind în chip de porumb, de asupra apei Iordanului — și pentru noi. Și astăzi Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, s'a botezat și pentru noi — numai pentru noi.

*) Predică pentru „Botezul Domnului“

Astăzi se sfințesc apele și „se prefac întru vindecări cu venirea Domnului“. Astăzi se sfințesc credincioșii și „cu lumina cunoștinței de Dumnezeu se luminează“. „Astăzi împărăția cerurilor am dobândit“. Astăzi un suflu de viață nouă, pătrunde în lume, prin Arătarea Domnului. Astăzi sufletele noastre se unesc în rugă cucernică, cerșind sfințirea noastră, ca să înțelegem :

1. Cum prin Botezul Domnului ne-am făcut fii ai lui D-zeu, și
2. Cum avem să ne arătăm fii ai lui Dumnezeu și prin viața noastră ?

I.

Nemărginită a fost iubirea lui Dumnezeu pentru noi. Nemărginită și mila Sa. Prin această iubire și cu această milă, fîrea noastră cea căzută prin păcat, Dumnezeu o ridică, prin lucrarea de mântuire a Fiului Său. Dar prin Botezul Lui, deschide și așa Cerurile pentru noi. Pe care le-a fost închis Adam cel căzut. Înnoiește zidirea noastră și o pecetluiește spre lucrarea Duhului Sfânt. Zdrobește pe Satan sub picioarele noastre și ne dă putere să călcăm și noi pe pricinulorul păcatului. Zidește în noi o lume, ce avem să o trăim în Domnul și cu Domnul. Hotărânește puterea noastră pentru o muncă binecuvântată și o alergare spre țintă : spre viața cea nemuritoare. Pune în noi și frica poruncilor Lui. Dar mai presus de toate ne face fii ai săi.

O, iubite creștine ! Știi ce înseamnă să fii fiu al lui Dumnezeu ? Să fii moștean al Impărăției Lui ?

Marele filosof german Schopenhauer, mergea odată pe stradă, îngândurat. Și cum era transportat în lumea idellor, lovește în piept așa de tare pe un trecător, încât acela se oprește foarte indignat și într'un mod sgomotos, îl cere socoteală, cine este el, de își permite o așa lipsă de atenție, când merge pe stradă. Filosoful nu-și pierdu cumpătul și zise : „ce n'aș da să să știu cine sunt ! Ani dearându-l am meditat asupra acestui lucru, dar fără rezultat“. (Dr. Gr. Gh. Comșa : O mie de pilde. Pilda 885).

Iată, iubii mei, unde vreau să vă opresc și eu. Să vă opresc atențiunea și gândul : — Lumea e ca o stradă mare. Pe această stradă umblăm noi. Toți. Ne lovim în piept unii pe alții. Ne cerem socoteli. Și mulți ne întrebăm ca filosoful din pilda : „Ce n'aș da să știu cine sunt“ !

Filosoful n'a știut. Cel puțin așa mărturisește el. Noi însă știm. Noi cunoaștem, noi înțelegem, noi credem că suntem fiii ai lui Dumnezeu. Toți, toți câți credem în Hristos Iisus Domnul nostru. Toți câți prin Botezul Lui am îmbrăcat haina inferli noastre. Toți câți rostim cu dragoste și înțelegere sufletească, domneasca rugăciune: Tatăl nostru. Toți câți pînă în faptele noastre dovedim că-L ascultăm, că-L iubim, că-L cinștim, că-L lăudăm. Toți câți luăm în seamă poruncile Lui și le împlinim. Toți câți credem în El. Câți Li mulțumim. Câți iL marturisim de Părinte al nostru.

Pentru toți aceștia sună, cuvintele dela Botezul Domnului: Tu ești fiul meu cel iubit. Pentru noi toți, a trimis Dumnezeu pe Fiul său în lume. Să ne învețe. Să ne lumineze. Să ne vindece. Să ne mântuiască. Să sufere pentru noi. Să se răstignească pentru păcatele noastre, ca să putem lua moștenirea fiască. Ca să știm fleștecarele, adevărul cuvintelor Sf. Apostol Pavel, scrise Galatenilor la 4,7: de acuma „nu mai ești rob, ci fiu; Iară de ești fiu și moștenitor ești lui Dumnezeu prin Iisus Hristos“.

II

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dar, dacă știm, că noi creștinii, ne-am făcut prin Botezul Domnului fiii ai lui Dumnezeu, ne arătăm noi, oare, fiii ai lui Dumnezeu și prin viața noastră?

O, iubiții mei! Văd astăzi ochii voștri strălucind de lumina credinței. Văd fețele voastre înviorate de „dorul mântuitor, ce s'a arătat azi, tuturor oamenilor“. (Tit 2,11). Văd purtarea voastră sfințnică și plină de evlavie. Văd mâinile voastre, gata să ia apa sfințită la Botezul Domnului, și să o ducă acasă, spre sfințirea ei și a casnicilor și a tuturor celor de pe lângă casă. Aud numai vorbe și rugăciuni bând, cuvuloase, înțelepte, creștinești. Simt înălțarea cugetului nostru spre Ceruri, spre Dumnezeu, cerșind ajutor, mângăiere, binecuvântare. Bănuiesc și o hotărâre de a ieși azi din Casa Domnului mai îndreptați, mai curați, mai nevinovați. Dar aș vrea ca să înțelegeți că sunteți fiii ai lui Dumnezeu, nu numai aici în biserică, ci și acasă, și în stradă, și la holdă și în birou și în atelier și în tot locul. Și înțelegând aceasta: „ca fiii luminei să umblați. Că roada Duhului este întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul. Cercând ce este bine plăcut D-lui (Efeseni 5,9-10).

Botezul Domnului este astăzi un îndemn pentru voi toți.

la curăţenia gândurilor, faptelor, vieţii. E pildă de supunere către Dumnezeu. E cuvânt de înţelegere, pentru o putere mai bună, mai înţelegătoare, mai aplecată spre desăvârşirea vieţii creştineşti. E roua darului dumnezeiesc, care face să putem creşte sănătoşi în Domnul şi puternic înarmaţi pentru a înlătura orice Ispită a Satanei.

El bine, iubite creştine, lasă azi, ca apa sfinţită să te spele de toate răutăţile de până acum. De toate pornirile rele. De toate înclinările păcătoase. Lasă ca Arătarea Domnului în lume să fie făclia vieţii tale. Mângăierea ta. Puterea ta. Deprinde mintea ta a gândi şi a voi binele. A lucra dreptatea. A iubi adevărul. A nădăjdui mântuirea. A îmbrăţişa sfinţenia. A crede în o viaţă nemuritoare. Care o vei dobândi numai dovedind că înţelegi să fii fiu al lui Dumnezeu. Ascultător, iubitor şi lucrător poruncilor Lui.

O, cum aş vrea ca inima ta să fie izvor nesecat de milă şi de jertfă. Casă binecuvântată de rugăciune curată. Indemn statornic la fapte bune. Pildă puternică de alipire către Dumnezeu. Sămânţa bună, care să rodească însutit şi înmilt faptele îndurării trupeşti şi sufleteşti. Şcoală activă a poveştelor bune, a îndemnurilor sănătoase, în duhul Evangheliei lui Hristos.

Şi atunci va fi inima ta, pavăza credinţei tale, coiful mântuirii tale şi sabia Duhului. Va oglindi spre Ceruri întreaga ta lucrare, şi te va arăta cu adevărat fiu al lui Dumnezeu, prin viaţa ta.

Aşa te vrea Biserica ! Aşa te vrea Dumnezeu !

În tren un om cânta cu vioara. Dar cânta şi scârţăia aşa de urât, că nu-l putea-i suferi. Veni un altul. Ceru puţin vioara şi începu şi el să cânte. Şi-ţi era mai mare dragul să-l asculţi.

Aşa-l şi cu inima şi sufletul omului. În sufletul şi inima, unde diavolul trage pe strune, cu arcuşul lui, ies sunete — adică fapte — urâte. În sufletul în care cântă Ingerul şi Duhul dumnezeesc, ies sunete — adică fapte — frumoase. (I. Trifa. Pilda 496).

Iubite creştine ! Cum vrei să fie sufletul tău ? Cum doreşti să cânte inima ta ? — Botezul Domnului ți-a deschis Cerul, raiul, fericierea vremelnică şi vecinică. Le primeşti ? Te vei face vrednic să le poți primi ?

O, nu mă îndoiesc, că te-ai hotărât. Chiar acum. Te-ai ho-

tărat pentru o viață în Domnul. Al ales bine. De acela te îndemn să și ceri cu stăruință ajutorul Lui. Apropie-te deci cu încredere de Dumnezeu cere și cântă și tu cu întreaga Biserică ortodoxă-creștină, aceste dorințe ale Sf. Ioan Botezătorul, care azi sunt așa de mult ale inimii tale: „Sfințește-mă pe mine și apele Mântuitorule“. Amin.

Preot Grigorie Vermeșan

Ioan Botezătorul *)

...Duhul, apa și sângele mărturisesc
la fel (I. Ioan 5,8).

Iubiți creștini,

În economia planului divin de mântuirea omenirii din umbrele urmări ale păcatului original, un loc demn de remarcă, l-a avut și cel mai mare între prorocii Vechiului Testament, sfântul Ioan Botezătorul.

Toată viața lui se oglindește armonios și concludent în suferință, răbdare, umilință, terminând într'un ascetism de cea mai înaltă factură morală, și consacându-se prin aceasta ca prototipul înainte mergătorilor și deschizătorilor de drumuri în circulația bunurilor spirituale ale omenirii.

Întrebat fiind despre sine și misiunea lui, a răspuns; „Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie, îndreptați calea Domnului, după cum a spus Isaia prorocul.“

Pentru aceasta el n'a prețuit un moment a se detașa cu vrednicie de chemarea sa, părăsind casă și comoditate, și retrăgându-se în asprimea pustiei, lângă malurile Iordanului, unde în privațiunile cele mai mai crâncene ale sortii, desvăluie lumii marea taină a pocăinței, în vederea primirii în inimă curată a Fiului lui Dumnezeu.

Trei sunt în cer care mărturisesc pe Hristos: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, iar pe pământ deasemenea trei: *Duhul, apa și sângele* și aceștia trei mărturisesc la fel. (I. Ioan 5.7 8).

*) Predică pentru 7 Ianuarie.

După zisele Evanghelistului Ioan, „Duhul este cel ce mărturisește despre acestea fiindcă el este adevărul,”

Cum că aceasta este adevărat, ne-o confirmă însuși Ioan Botezătorul în răspunsul pe care-l acordă celor ce-l asaltau cu întrebările și nedumeririle privitor la persoana sa, zicând: „Eu nu-l știam, dar cel ce m'a trimis să botez cu apă, mi-a vorbit: peste care vei vedea Duhul pogorându-se și rămânând deasupra lui, acesta este cel ce botează cu Duhul Sfânt. *Iar eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.*” (Ioan I. 32-34). La o asemenea categorică afirmațiune, nimeni n'ar putea susține contrariul fără a risca păcatul răstălmăcirii cu rea intenție, a textelor de confirmarea dumnezeirii lui Iisus Hristos. În fața acestei ipoteze de contestare, apare cu atât mai măreață și valoroasă, aserțiunea sf. Ioan Botezătorul „*că am văzut Duhul.*”, cu atât mai vădit că este singura afirmațiune în timp în felul aceasta. Dealtfel, însuși apariția lui Ioan Botezătorul, în planul dumnezeiesc al mântuirii, este o emanație a Duhului lui Dumnezeu, după cum spune Isaia la c. 40:3-5: „Un glas strigă în pustie., Se va arăta slava Domnului și tot trupul va vedea mântuirea lui Dumnezeu, *căci gura Domnului a grăit.*”

În sensul acesta, Ioan Botezătorul fiind vasul ales de Dumnezeu, nu numai de-a vesti oamenilor dar și de-a asista întruparea Fiului Său, și-a câștigat consemnul de cel mai mare pro-roc dar și cel din urmă al Vechiului Testament, încheind un capitol important din istoria Revelațiunii, și însemnând printr'o vizibilă amprentă pe prima pagină albă contribuția personală la inaugurarea celui de-al doilea capitol de istorie nouă de mult mai mare amploare, în opera de împăcare a omului cu Dumnezeu.

Al doilea mărturisitor este apa. Pe aceasta Ioan Botezătorul a întrebuințat-o pentru întâia oară ca simbol de curățirea păcatelor celor ce cu căință veneau și-și cereau botezul pocăinței. Curățirea ce se primea însă, prin apă, era relativă, pentru că ea constituia numai proba generală, adevăratei botezări cu Duh Sfânt și foc, care se pregătea prin cel ce avea să vină, Cărula Ioan în modestia lui, nu era vrednic a-i deslega cureaua încălțămintelor.

Prin botezarea Mântuitorului Iisus Hristos în apa Iordanului, apele s'au sfințit, primind putere tămăduitoare. În numele acelei intrări în apa râului sfânt, a Fiului lui Dumnezeu,

preoțimea invoacă darul Duhului Sfânt, peste toată apa pusă înainte, în urma căreia ea primește putere vindecătoare a toată boala și neputința omenească. E de prisos a mai accentua însemnătatea ei în folosința zilnică a fiecărui muritor, amintim atât că popoarele cari au fost binecuvântate de Dumnezeu a fi așezate pe malurile apelor, au fost cele dintâi cari au cunoscut literile și știința, cultura și civilizația, meșteșugul și comerțul, ajungând la cea mai deplină dezvoltare a facultăților spirituale și morale cu cari le-a înzestrat Dumnezeu.

Și acum ultimul mărturisitor este sângele, care constituie pecetea, corolarul celor dintâi.

Orce ideie cât de puțin îndrăzneată ar fi ea, pentru a se impune, are nevoie de propovăduitori zeloși, cari la momentul solemn și oportun, își jertfesc și propria ființă pentru a invlaga. Dar atunci când este vorba de învățătura Fiului lui Dumnezeu, care avea să schimbe din temelii întreaga concepție de viață a mai multor milenii de experiență pe un făgaș învechit, putea a se infiltra atât de ușor fără pecete de jertfe omenești? ! Desigur că nu. Și de bună seamă acel care se făcuse tulinic în pustie, biciuitor de păcate ascunse ale fariseilor vremii aceleia, nu putea a se strecura anonim fără a-și primi mucenicia pe altarul credinței ce-o mărturisise cu atâta zel și pasiune! De-altfel Mântuitorul confirma aceasta când zicea: n'am venit să aduc pace pe pământ ci sabie, căci am venit să despart pe om de tatăl său, pe fiică de mama sa, etc. și'n valul încăierării, mulți vor cădea pentru numele Lui, până va trece cerul și pământul.

Vedem dar, că numele lui Ioan Botezătorul străbate, ca o scântea electrică prin sârma incandescentă, întregul complex de manifestare a arătării Domnului Iisus Hristos la apa Iordanului și cu aceasta lumii întregi, perpetuând pentru veșnicie îngemănarea numelui Său, de cei trei martori de pe pământ: Duhul, apa și sângele.

Inbiți ascultători,

Credem și mărturisim fără putere de-a fi desmințiți, că neamul nostru românesc a procedat în decursul celor două milenii de existență în conformitate cu indicațiunile desprinse din cei trei factori de reală adevărire a Dumnezeului-Om ce s'a să-

lăsluit între noi, în scopul împrăștiării binefacerilor primite de la dânsul și-a preamărit Lul în veacul veacului.

Pentru credința cu care ne-am născut, am prestat multe și nenumărate jertfe, după cum am îmbogățit paginile istoriei naționale și chiar universale, cu atâți înaintea mergători, cari au trasat prin condeiele și viața lor, noui brazde adânci în destelenirea conștiințelor înegurate ale vremilor. Pleiade întregi de volevozi, cărturari sau Domnitori, s'au dăruit prin lepădare de sine, pe meleagurile acestui colț de sud-est, într-o stăvilire valurilor de păgânism, cari printr'o implacabilă așezare istorică, s'au strecurat spre apus, tot prin pământul românesc. Punctarea țării Moldavei și-a Valahiei cu nenumărate mănăstiri vevodale, ridicate în semn de proslăvire pentru câștigarea unei victorii asupra invadatorilor din răsărit, precum și hrisoavele din teascurile lor, ne sunt mărturii nemincinoase despre spiritul creștin ortodox, de care erau animați. „Nistrul biet bătrânul“ e sfințit de șiroaiele de sânge scurs din trupul românesc, încât cu drept cuvânt i-am revendicat ostroavele ambelor sale maluri, fiind cicatricea sângelui și-a mădularelor noastre de ani.

Asemeni soldaților de ieri, înaintemergătorul de azi, Ioan, al destinelor românești și creștinești, îndeplinește în răsărit prin glorioasa Lul armată, chemarea vremilor de bejenie de altădată, ce printr'o draconică travestire, sunt parodiate azi, de același urmași ai mâncătorilor de carne crudă și-ai pângăriturilor de altare sub copite blestemate, din Răsăritul fără Dumnezeu. Prin faptele de vitejie și virtute de cari au dat și continue să dea dovadă soldații Mareșalului Ioan Antonescu, suntem pe linia tradiției isorice a înaintașilor noștri, adevărind odată mai mult, maturitatea politică și morală, care ne îndrituiește a ne scoți printre popoarele culte și civilizate din conturul Europei de azi și de totdeauna.

„Aduceți-vă aminte, iubii creștini, de mai marii voștri cari v'au vestit cuvântul lui Dumnezeu, priviți cu băgare de seamă la sfârșitul vieții lor și urmați-le credința“ zice Apostolul Pavel (Evr. 13, 7); inspirați-vă din conduita morală a vrednicilor noștri înaintemergători, cari au știut — cu prețul jertfelor fără de număr — a ctitori pe seama urmașilor o țară, a întemeia un cămin, și-a testa o credință, pentrucă neamul care a numărat în galeria conducătorilor lui, un Ștefan cel Mare atlet al creștinismului, un Mihai Vodă Viteazul, sau Ierarhi căr-

turari de talia lui Petru Movilă și Andrei Șaguna din epoca de aur a Bisericii române, nu va putea dispărea ca boaba spumei în revărsarea năvalnică a torentului de munte, consecință a unei descărcări furtunoase de nori, ci cu puterea sa de rezistență morală și frumsețe sufletească va câștiga pentru veșnicie Mântuitorul Iisus Hristos, bogate trofee spirituale, iar sieși supremă împlinire a idealurilor sale morale și naționale. Amin.

Pr. Victor Faur

Impărăția lui Dumnezeu *)

„Pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția cerurilor !” (Matei 3, 2)

BCU Cluj Central University Library Cluj

Iubiți creștini,

Știm cu toții că păcatul s'a ivit încă din timpul primilor oameni. Dela el s'a transmis și urmașilor lor. De atunci, veacurile s'au scurs unul după altul, aducând fiecare patimi aprinse, și păcate grele, abătând omenirea dela căile lui Dumnezeu.

Omul căzut în prăpastia păcatelor și rupând legătura cu Dumnezeu, se afunda tot mai mult, neputându-se astfel salva singur. Deaceia tot Dumnezeu a trebuit să-l întindă mâna Sa, ca să-l salveze, trimițându-l pe însuși Fiul Său, a cărui Naștere minunată și al cărui Botez în apa Iordanului, le-am sărbătorit zilele trecute.

Se naște acum întrebarea: Pentru ce a venit Iisus Hristos în lume? Răspunsul este acesta: A venit ca să întemeieze împărăția lui Dumnezeu, despre care El însuși ne spune:

„Impărăția Mea nu este din lumea aceasta”.

Despre această împărăție a lui Dumnezeu, adusă de Iisus Hristos pe pământ, am să vă vorbesc eu acum și vă rog să mă ascultați cu multă băgare de seamă.

*) Predică pentru Duminică după Botezul Domnului.

Labiiilor creștini

Poate că mulți dintre voi și-au pus întrebarea: Ce este împărăția lui Dumnezeu? În ce constă această împărăție? Răspunsul ni-l dă Sf. ap. Pavel care zice: „Împărăția lui Dumnezeu nu e mâncare, nici beutură, ci sfințenie și pace și bucurie în Duhul Sfânt.” (Rom. 14, 17).

Împărăția lui Dumnezeu, este viața trăită în Hristos. El este învățătorul nostru, iar viața Lui e modelul vieții noastre, ca să trăim cu El în vecl. Pentru aceea a venit Iisus Hristos pe pământ, ca să dea lumii viață, mai multă viață (Ioan 10,10). Fiecare cuvânt al învățăturii Lui, nu este decât un îndemn pentru a transforma pe omul launtric, a-l spiritualiza, a-l împăca cu Dumnezeu și a-l face să ducă o viață duhovnicească și plăcută lui Dumnezeu. Dar ca să putem ajunge la această viață, trebuie să ne călăuzim nu după „cugetările trupești”, căci ele „sunt moarte”, ci după cele „ale duhului”, căci „sunt viață și pace”, iar „câți se călăuzesc de Duhul lui Dumnezeu, fiii lui Dumnezeu sunt”. Dacă suntem copiii lui Dumnezeu, atunci suntem și moștenitorii ai Lui, „părtași cu Hristos”, spune Sf. ap. Pavel.

Ca să putem însă, să ajungem la împărăția lui Dumnezeu, tot El s'a îngrijit să ne dea și mijloacele cu ajutorul cărora să ne urcăm în spre înălțimile acestei împărății. Aceste mijloace sunt sfințele Taine, pe care le găsim numai în Biserica lui Hristos, „căci în afară de Biserică nu este mântuire”. Aici se unește diviul cu umanul. Numai drumul ce trece prin Biserica lui Hristos, este drumul care duce în mod sigur la împărăția lui Dumnezeu, fiindcă în acest drum îl întâlnim pe Iisus Hristos, singurul și adevăratul nostru prieten. Pe fiecare dintre noi, voeste Iisus să-l întovărășească în acest drum, dar depinde de noi, dacă îl vom sau nu-l vom.

El pentru aceea a luat chip de om, ca să ne arate prin viața Sa care este calea ce trebuie s'o urmăm.

Cât de frumoase sunt cuvintele Scripturii, care ne spune: „năvălea mulțimea la El, ca să audă cuvântul lui Dumnezeu”. Ce bine ar fi dacă și astăzi ar „năvăli” oamarii în toate Dumnicile și sărbătorile la Biserica Lui ca să guste cu toți din cuvintele vieții de vecl. Aici află omul, că sufletul lui nu poate trăi cu adevărat, decât numai prin păstrarea legăturii cu Hri-

stos Domnul, a-L așeza în centrul tuturor lucrurilor, a-L adora și a viețui după voia Lui. Dar, ca această credință să devină o putere vie în noi, trebuie să gândim și să viețuim în conformitate cu ea. „Fără de credință nu este cu putință a plăcea lui Dumnezeu, spune Apostolul, iar în alt loc, spune Sf. Ap. Iacob: „că, credința fără de fapte moartă este“.

Mântuitorul Hristos stabilește acest lucru, printr'un veclnic adevăr când zice: „Cel ce va crede și se va boteza se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi. (Marcu 16, 16).

Mântuirea deci, vine dela Dumnezeu, dar omul trebuie să conlucre cu harul lui Dumnezeu, prin credință și fapte bune.

Impărăția lui Dumnezeu o vor moșteni acela care împlinește poruncile Lui, cum accentulază, însuși Mântuitorul: „Nu tot celce-Mi zice: Doamne, Doamne! va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu, care este în ceruri“ (Matei 7, 21).

Către această împărăție a păcii și a iubirii ne îndrumă fiecare slovă a Sf. Scripturi.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iubiți creștini,

Există astăzi în lume o mulțime de învățături religioase, dar dintre toate acestea, cea adevărată este numai cea ortodoxă, fiindcă ea vine direct dela Iisus Hristos prin Sfinții Apostoli și dela ei au moștenit-o urmașii lor, care sunt astăzi Episcopii, Preoții și Diaconii, „Nu e decât un Domn, o credință și un botez, un Dumnezeu și Tată al tuturor care-l peste toți și prin toți și în noi toți“ (Ef. 4, 5-6).

Aceste învățături plămădite în afară de ortodoxism, sunt învățături „născocite de viclenia oamenilor și de iscusința lor șireată și amăgitoare, întunecate la cuget și instrelnate de vlața dumnezeiască din pricina neștiinței care se află în ei, și a învârtosării inimii lor“ (Ef. 4, 13, 14-18).

De aceea căutați să vă feriți de acești „profeți mincinoși, căci vă duc la pierzare, ci vă luați după învățătura lui Hristos care este Duh și vlață“. Eu sunt lumina lumii, cine vine după Mine nu va umbla în întunec, ci va avea lumina vieții“, a zis Mântuitorul Hristos; iar „cine va crede în Mine, viu va fi în vecl“ (Ioan 11, 26).

Dacă temelia vlieșii tale va fi Iisus Hristos, atunci vei fi sigur, că orice valuri, orice ispită, și necazuri, se vor abate asupra ta, nu te vor putea doborî, căci viața ta este clădită pe granit.

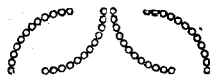
Când ți-ai zidit viața ta pe această temelie de granit, atunci din om lumesc vei deveni un „om duhovnicesc“, din un „om vechiu“ un „om nou“ (Ef. 4, 24), o „făptură nouă“ (II Cor. 5, 17).

Prin urmare, nu este de ajuns a te naște creștin, ci și a te (face creștin — zice Sf. Ioan Gură de aur. Trebuie deci, să rupi cu trecutul păcătos și să începi o viață nouă cu Domnul: „să mori față de păcat și să viezi lui Dumnezeu prin Iisus Hristos“ (Rom. 6, 11). Când ai făcut acest lucru, să știi că ai apucat pe calea vieții ce duce spre Ierusalimul ceresc.

Iată, deci, că omul pentru a moșteni viața veșnică are nevoie de Iisus Hristos, căci; „Nu se poate ajunge la Tatăl Meu, decât prin Mine“, a zis Mântuitorul.

Deaceia, căutați să stați în permanentă comunune sfântă cu Iisus Hristos, pentru a deveni moșteni împărăției Sale. Nu uitați niciodată cuvintele Lui prin care ne cheamă la El, zicându-ne: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați căci Eu vă voi odihni pe voi“.

Pr. Marin Sfetcu

Binefacere și recunoștință ¹⁾

Pretutindeni în natură găsești un dor, — general ca însăși omenirea și durabil ca însăși viața. Nici moartea nu-l stinge, pentru că cuprinde în sine și veșnicia după moarte. E dorul de viață. El se manifestă cu o puternică intensitate, ca o sete de viață nestămpărată, îndeosebi la oamenii bolnavi, cari sunt în primejdie de a-și pierde viața.

Iată aci zece leproși: bleși oamenii roși de o boală necruțătoare, desfigurați, cu carnea putredă, cu sângele stricat. Viață fără bucurii, pe care și-o târăsc spre mormânt, triști ca pă-

¹⁾ Meditație pentru Duminica a XXIX-a după Rusalii.

mântul, cu conștiința împede a unei morți încete, dar sigure. Boală pentru care nu se găsește balsam în Ghilead, nici apă tămăduitoare a Bethzedel. Făpturi lepădate și isgonite de oamenii sănătoși în locuri nelocuite, neumblate. Ei știu, că boala lor n'are leac și totuși se agață de viață cum se prinde de un fir de pai cel ce dă să se înece. Cine l'a sfătuit, cine l'a învățat să încerce ultima scăpare : mila lui Iisus ? Nimeni, pentru că legea oprea pe leproși, ființe necurate, ca să se apropie și să vorbească cu oamenii sănătoși, curați. Dar atunci, ce l'a îndemnat, ce l'a încurajat ca, stând „departe” să strige și să se roage : „Iisuse, învățătorule, fie-ți milă de noi !” Ce altceva, decât dorul de viață, atât de puternic în nevole și neputință ?

Multe și felurite rugăciuni pornesc din inima omului. În noi se roagă instincte, virtuți, iubire, nevoi, boale, primejdii, dor de viață. Sunt firești, omenești aceste rugăciuni și sunt curate, cu toate că prin ele căutăm, cerem, vrem să primim ceva, ce e spre folosul nostru. E firesc să te rogi când ești bolnav, slab, în neputință și în primejdie. Însăși credința cheazăuște, că Dumnezeu ajută celui ce se roagă, cere și se cucerește. „Cere și ți se va da”, — îndeamnă însuși Mântuitorul. Nevola te învață — și după Scriptură și după experiență — să te rogi. Când te gândești, că scopul vieții tale : fericirea n'o poți dobândi cu puterile și mijloacele tale omenești ; când te gândești printre ce prăpăstii și primejdii șerpuește viața ta ; când boala îți încinge sufletul și trupul și viermele ei roade la rădăcina vieții tale, atunci ce poate fi mai firesc, mai omenesc, decât să te rogi ? Când învățăcelii erau în primejdia vieții pe mare și învățătorul dormea, ei nu i-au spus : învață-ne să ne rugăm, pentru că flecare știa să se roage. Au știut să se roage și ebreul lair, și păgânul sutaș și păgâna canaaneancă și aceasta cu atâta stăruință încât a devenit învățăcelor povară. Nici pe cei zece leproși nu l'a învățat nimeni să se roage. L'a învățat pe toți nevola.

Iisus ascultă rugăciunea leproșilor. El trimite să se arate preoților lor, cari după lege, constatau boala și vindecarea. Iisus respectă legea, dându-ne pildă, ca și noi să o respectăm. Nu numai în nevoi ci și în bucurii. Oricât de frumoasă și armonioasă ar fi viața noastră ; oricât de netulburată am ști legătura noastră cu Hristos, să respectăm legea și să ne arătăm preoților, în sfintele taine, la sfintele slujbe, la toată nevola și primejdia, în

bine și în rău, în bucurie și în durere, pentru ca să ne împărtășim de darurile pe care Iisus le pogoară asupra noastră prin mijlocirea preoților, rânduiți de El spre slujirea oamenilor.

În timp ce mergeau, ca să se arate preoților, s'au vindecat. Ce neprețuit dar e sănătatea! Nu este bogăție mai mare decât ea; bogățiile pe care când o ai nu o prețuești ci o cheltuiești și o risipești ca fiul cel pierdut averea dela părinți. Începi să o prețuești abea când ai pierdut-o sau când te gândești că s'ar fi putut întâmpla, ca să te naști orb, șchlop, schilod..

Dacă e firesc să te rogi Domnului, în nevol, e firesc să-l și mulțumești, pentru că te-a scăpat din nevoi. Firesc era ca leproșii să se întorcă și să mulțumească lui Iisus, care l-a vindecat. Nouă — și acela era iudei au u'tat binele pe care îl făcuse Domnul și numai unul „văzând că s'a vindecat, s'a întors și cu glas mare slăvea pe Dumnezeu și a căzut la picioarele lui Iisus, cu fața la pământ și l-a mulțumit. Și acela era samarinean..”

Recunoștința e floare rară. Cel mai mulți oameni își formează un drept la binefacere și nu vreau să înțeleagă că binele ce li s'a făcut nu este un drept al lor ci li-au primitul doar în dar.

Aceștia nu se simt datorți să arate recunoștință pentru binefacere. O legendă creștină spune, că odată Dumnezeu a dat, în strălucitele sale palate din ceruri, o serbare la care a chemat toate virtuțile oamenilor, dar numai pe cele femelești. Și au venit la serbare multe virtuți, mari și mici, toate în chip de fecloare. A fost mare bucuria și veselie fetelor, cum se întâmplă, când se întâlnesc, după mulți ani, cunoscuții vechi.

În totul veseliei Domnul se uită și vede că două fete nu iau parte la bucuria celorlalte ci stau la o parte, se uită una la alta și se iscodesc, ca și când nu s'ar cunoaște. Domnul se ridică de pe tron, se duce la una din ele, o ia de mână și o conduce la cealaltă, ca să o prezinte. Sunt binefacerea, — zise cu glas blând cea dintâi. Eu sunt recunoștința, — adăugă emoționată cealaltă. Și au rămas mirate față în față. Dela facerea lumii acum se întâlneau întâi odată. Nu-i mirare că nu se cunoșteau. Omul e nerecunoscător din fire. Uită repede binefacerea, dar ține minte răutatea. Aceasta înseamnă să nu faci bine nimănui? Nicidecum! Fă bine, nimic așteptând. Unii fac bine ca să fie laudați, alții fac bine cu im-

prumut, după principiul: do ut des; dau ca să dai. Nu aceștia sunt adevărații binefăcători, după pilda lui Iisus Domnul a știut, că nouă vor fi recunoscători și totuși i-a vindecat. I-a vindecat pentru „credința” acelu samarinean. Nerecunoștința celor nouă nu l-a împiedecat să vindece și după aceea toată boala și toată neputința în popor. După pilda lui Iisus, nici pe noi să nu ne descurajeze lipsa de recunoștință a aproapelui. Să facem bine, cu vreme și fără vreme. Viața e așa de tristă, — de ce n'am înveseli-o cu un zâmbet? E așa de întunecată și rece, — de ce n'am arunca în ea un pumn de raze calde din prisosul sufletului nostru bun și milos? Dumnezeu face să răsară soarele și peste cel bun și peste cel rău și să ploaie și peste cel drept și peste cel păcătos. Asemenea și noi să împrăștiem bobul de grâu curat al inimei noastre prisositoare în iubirea de oameni și să nu căutăm unde cade; pe piatră, în cale, între spini...? Va cădea vreunul și în pământul bun și va aduce rod înșutit. Credința samarineanului covârșește nerecunoștința celor nouă.

Să cadă deci binefacerile noastre asupra celor ce sunt în nevole și neputință, ca stropii de ploaie ce se simt și ca fulgii de zăpadă, ce nu se simt!

Icon. Stavr. Dr. Șt. Munteanu
prof. de teologie

Ierihonul lumii de azi*)

Iubiților credincioși,

În sfânta Evanghelle de astăzi ni se relatează o minune a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, minunea vindecării unui orb care cerșea lângă cale la marginea cetății Ierihonului. „Și auzind el mulțimea trecând ce însoțea pe Domnul care se apropia de cetate, întrebă: Ce este aceasta? Și i-au spus, că Iisus Nazarineanul trece. Și el a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui Dumnezeu miluiește-mă. Și celce mergeau înainte îl certau să tacă;

*) Predică pentru Dumineca a XXXI d Rusalii.

dar el cu mult mai vătos striga: Fiul lui David, miluiește-mă. Și stând Iisus, a poruncit să-l aducă la sine și apropiindu-se de el, l-a întrebat, zicând: Ce volesti să-ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văd. Și Iisus l-a zis: Vezi. Credința ta te-a mântuit. Și îndată a văzut și mergea după el, slăvind pe Dumnezeu; și tot poporul văzând aceasta a dat' laudă lui Dumnezeu".

Iată o minune săvârșită de Domnul nostru Iisus Hristos care s'a petrecut cu adevărat așa cum ne spune Evanghelia. Iată o minune în fața căreia ne cutremurăm de atotputernicia lui Dumnezeu și ne bucurăm de puterea și răsplata credinței.

Iată o minune care se perpetuă încă și care se potrivește adevăra vremurilor și zilelor în cari trăim. Evanghelia spune că Iisus se apropia de Ierihon. Să ne întrebăm: Oare nu vine Dumnezeu și azi către Ierihonul lumii de aici. Da, da, la lumea noastră care e o cetate, Dumnezeu vine, vine neincetaț. Căci ce este Biserica în mijlocul neamurilor pe altarele căreia tronează plin de măiestrie și preamărire Dumnezeu adevărat. Ce sunt amvoanele de pe înălțimea cărora se binevestește povăța evangheliilor. Ce este religia creștină care a învins întunericul păgânilor și vitregia a două mii de ani, îndumnezind pe om, și care biruiește porțile iadului.

Dumnezeu vine, dar noi ce facem? Ne vom mulțumi doar numai cu cerșitul ori ne vom aprinde de lumina credinței ca să desrădăcinăm muntele păcatului iubirii asuțători. Tare mă tem, că suntem ca niște cerșitori lângă cale și atât. Dumnezeu vine, noi rămânem nepăsători. Dumnezeu vine prin mulțimea Duminicilor, noi nedreptățim, desfrânăm, vicleanăm și lăcomim cu răutate. Dumnezeu vine prin strălucirea sărbătorilor, noi plini de pismă, de ucidere, de ceartă, de năravuri rele, ne bârăim, ne grăim de rău și urăm pe Dumnezeu. Vine prin liturghisirea preoților, prin focul predicilor, noi semeți, trufași, neînțelegători născocim cele rele.

Dumnezeu se naște prin semne și minuni, noi ne zbatem pentru cele trecătoare de aici. O! pentru zlotul păcatului, deși cunoaștem pe Dumnezeu, nu-l slujim ca unul Dumnezeu.

Hristos vine și trece pe calea vieții noastre în Ierihonul lumii, cu mulțime multă și cu strigare mare. Cel mai bun, cel mai distins și cel mai brav fiu al neamului, copilul voștri bătrânilor, frații voștri tinerilor și părinții voștri dragi copii, luptă eroic împotriva tuturor urmașilor lui Varava. El luptă pentru

Dumnezeu, dar noi cui slujim? El desrobesc biserică, noi de ce le golim? El statorcesc dămăciunile, noi de ce le călcăm? Așează icoanele la locuri de mărire, în vreme ce la noi icoanele plâng. Luptă pentru tron și pentru Regă, noi cui ne devotăm? Sângele lor curge, mamele plâng. copiii în lacrimi, bătrânii se tângulesc, țara scumpă geme, și noi de ce să ne mai înșelăm?

Pentru zlotul păcatului, cerșit în negura lumii?

Oare credeți fiilor și creștinii mei să înțelegem că acel ce slujesc la talantul păcatului nu vor scăpa de judecata lui Dumnezeu. Luați aminte că bogăția bunătații, și îndelungă răbdarea lui Dumnezeu lucrează pentru pocăința noastră. Dar dacă cineva disprețuiește acestea, prin inima lui împetrită și nepocăită oare nu-și adună singur pedeapsă în ziua mântel și descoperirii dreptel judecării a lui Dumnezeu.

Iubiților credincioși!

Dumnezeu se apropie de Ierihon. Auziți mulțimea. Iisus Nazarineanul trece. Aprindeți-vă de credință și strigați: Iisuse Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne.

Fiul lui David, miluiește-ne. Opriti-vă din cerșit. Dumnezeu vine la noi. Veniți să-l vedeți, veniți să-l cunoașteți, veniți să-l urmăm, veniți să-l preaslăvim.

Acum și pururea, amin.

Pr. Petru Turlici

Pe urme de sfinți.*)

*Fiți sfinți pentru că sfânt sunt Eu,
(I Petru 1, 16.)

Iubiți creștini,

La praznicul sfinților Ierarhi Vasile, Grigorie și Ioan cade-se să aducem gând cucernic de închinare acelor care au fost „Organele Duhului, trâmblțele adevărului, lauda Părinților și lucrătorii Bisericii”. Veacul în care au trăit ei, cu drept cuvânt se

*) Predică pentru sărbătoarea Sf. Trei Ierarhi

poate numi veacul de aur al Bisericii, veac în care aurul dreptei credințe s'a lămurit în focul luptei cu eresurile. Poteca pe care au urcat-o ei către culmile de sfințenie a rămas, pentru toate vremile, o dără luminoasă ce a strălucit pe paginile Istoriei creștinătății. Pe această potecă s'au strecurat de atunci cohortele de mucenici și sfinți. Prin vrerea lor neînduplecată, prin osârdia lor fără seamăn, prin abnegația și sacrificiul lor, sfinții au durat Bisericii lui Hristos temelii de granit și au alungat umbrele eresurilor de lângă altare.

Astăzi lumea nu mai adastă, pașii sfinților. Gloatele, împovărate de toate erorile vechii, se înghesuie pe căile de fier și vis. Privirile lor scormonesc țărâna, simțirile se anină de lut, vrerile și-le ingenunchie la porțile plăcerilor și nu văd cum drumul vechii coboară spre povârniș.

Cine mai calcă azi pe urme de sfinți? Cine mai respiră mireasma sfințeniei? Cine gustă din fagurul ei? Cine mai râvnește la bunurile sfinte? După părerea celor mulți, sfinții au fost niște ființe ciudate ce și-au trăit viața în chip misterios și neînțeles. Ce ar putea afla lumea dela niște singuratici triști, ulțați de oameni și vremi, despre care doar sifilele de calendar mai fac pomenire. Ce ar putea învăța veacul Iscoadelor dela bleatele ființe inapolate și împovărate de ani, dela ființele lipsite de inițiativă și spirit inventiv.

Frați creștini,

Cine judecă astfel pe sfinți nu numai că nu-i cunoaște, dar n'a călcat nici-un singur pas măcar pe urmele lor. Unul ca acesta stă împotriva îndemnurilor lui Dumnezeu, care glăsulesc așa: „Fiți sfinți pentrucă sfânt sunt eu”. Ne găsim așa-dar, în fața unui îndemn al lui Dumnezeu, pe care nu-l putem desconsidera fără să primejdulm viața noastră sufletească. Sfințenia este prin urmare ceva aproape de Dumnezeu, ceva asemănător Lui, ceva ce se apropie de perfecție și din aceste pricină nu poate fi desconsiderată. Ea a fost fixată drept obiectiv al vechii încă și în legea veche. (Levit. 11, 14.)

Sfințenia este regăsirea chipului lui Dumnezeu în om; este fructul trăirii aspre și cuminiți; este încetățenirea omului în har, este sărutul veșniciei pe fruntea de lut. În viața sfinților se oglindește frumusețea divină. Ea intruchipează și realizează toate făgăduințele lui Dumnezeu, date omului.

Sfântul știe că Dumnezeu n'a pus drept grantă a vieții mormântul. Deaceia nici nu se împiedcă în el.

Sfântul știe să-și rostulască viața în chip mînnat. El se ridică urlaș peste nimicurile vieții. Nu se încurcă în prejudecăți; nu-l pasă de opinii; nu ține cont de lume. Are un singur ideal: Patria cerească. Acolo vrea și trebuie să ajungă el chiar de ar fi să treacă prin foc și sânge, „El trăiește aici ca și când ar fi dincolo”.

Sfântul știe că trebuie să fie de două ori biruitor: odată față de sine însuși și apoi față de lume. Și nu e lucru ușor să-ți înăbușezi vreile cele fără de folos și să te detașezi de lume și poftirile ei.

„Sfinții sunt elita creștinismului, mândria Bisericii, gloria lui Dumnezeu pe pămînt (T. M. Popescu). Ei sunt precursorii biruinței totale a binelui asupra răului, stegarii cerului pe pămînt.

Viața sfântului se arată prin: credință neclintită, cumpătate, înfrînare, bunătate milostenie, blîndețe, curajul grăirii adevărului jertfire de sine, nădejdea de răsplată.

Să nu cugetați, fraților că, pentruca cineva să-și poată sfinți viața trebuie numai decât să se lapede de ea. Sfințenia nu ucide viața ci o desăvârșește! Sinonimul sfințeniei e desăvârșirea. Creștinul adevărat, prin excelență este un sfânt.

Sfințenia nu este o culme inaccesibilă. Ea trebuie să fie înținta vieții fiecărui om căci ea condiționează fericirea lui. Cuvântul de ordine a fost dat: „Fiți sfinți!”

Și cum se poate dobândi sfințenia? Prin harul lui Dumnezeu și vrednicia omului în împlinirea poruncilor. Dumnezeu ne spune răspicat: „Păziți legile mele mele și le pliniți, că eu sunt Domnul cel ce vă sfințește”. (Levit. 20, 8).

Iubiți creștini,

Biserica, îi proslăvește pe sfinți ca pe unii ce „nici să moară nu pot, ci sunt la fel cu îngerii”. (Luca 20, 36). Sfinții cari au urmat pe Hristos, vor șede pe scaunul măririi și vor judeca lumea. (Mat. 19. 28), căci numele lor sunt scrise în ceruri.

Să ne prosternem la picioarele sfinților Ierarhi, pe cari îi

prăznuim și să zicem : „Prea sfinți învățători, sârguți de scoateți pe credincioși din smintelele lumii, și să ne scăpați pe noi de muncile de vecl”. Amin.

Pr. Al. Sinitean

Glasul conștiinței*)

„Zachee, grăbește de te pogoară, că azi în casa ta, mi-se cade să rămân”.

Iubiți creștini

Omul, creatura Bunului Dumnezeu, în fața problemelor, ce-l preocupă caută soluțiile cele mai folositoare și căile cele mai ușor de urmat.

Dacă nu poate rezolva aceste probleme, apelează la semenii săi, ca să-l vină în ajutor, formându-se adeseori comisiile de specialiști. Sunt probleme trecătoare!

Problema sufletului, pe așa zisul credincios din zilele noastre, rar îl preocupă!

Sufletul, fiind o forță dată de Dumnezeu omului, pentru a putea lupta împotriva instinctelor inferioare și pentru a putea ridica pe om la înălțimea mistică a cerului, caută să înfrunte toate păcatele și urmările lor. Omul condus de rațiunea seacă, fără de inimă, fără o conștiință divină ce modelează fiecare fapt al nostru, nu vede decât materia, care-l face robul patimilor.

Iubiți creștini

În Sf. Evanghelle de azi întâlnim pe Mântuitorul în orașul Ierihon, urmat de popor mult, de a asculta sublimele învățături ale Fiului lui Dumnezeu.

Vestea despre trecerea lui Iisus prin oraș se lăfise în toate părțile, încât mulți au venit : unii, din curiozitate de-a vedea

*) Predică la Dumineca XXXII d. Rusalii.

pe Prorocul din Galileea, despre care au auzit că face minuni, iar alții, au venit îmboldiți de un instinct lăuntric: Glasul conștiinței.

Intre aceștia era și Zacheu, mai marele vameșilor, om bogat și foarte odios în fața conașionalilor săi, fiindcă era în slujba Imperiului roman și mai ales la vamă.

Vameș era identic cu om rău, hrăpăreț, nemilos sau într'un cuvânt spus „păcătosul păcătoșilor”.

Zacheu era cel mai mare peste vămi, deci cel mai păcătos, prin subalternii lui încassa vama în mod arbitrar, volniclește dela trecători, făcându-și astfel o avere mare.

Auzind că va trece Fiul lui Dumnezeu prin Ierihon scânteia divină a tresăltat puternic în el și l'a obsedat la fiecare mișcare, ca să meargă să-l vadă și deci să-l primească pe Iisus. Fiind mic de stat s'a suit într'un dud. Mântuitorul care datorită puterii Sale dumnezeiești știa gândul și sentimentele omului, văzând un suflet care se sbătea după mântuire l-a zis: „Zachee, grăbește de te pogoară, că azi în casa ta mi se cade să rămân”.

Zacheu repede s'a coborît și a primit pe Iisus în casa sa, făcându-și un examen m'nușos al conștiinței, glasul acestuia l-a determinat să zică către Domnul: „Iată jumătate din averea mea o dau săracilor și de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.” Iisus l-a zis; astăzi s'a făcut mântuire casei acestuia, pentru că și acesta fiul lui Avram este că a venit fiul omului să caute și să mântuiască pe cel pierdut.”

Iubiți creștini,

Mântuitorul și azi este în mijlocul nostru, în Ierihonul Bisericii noastre, vrea să sălășluască la noi.

Zacheu era mic de stat și doria să vadă pe Mântuitorul datorită frământărilor sale sufletești. Noi de asemenea suntem mici de stat, înjosiți din cauza fărâdelegilor și a diferitelor păcate. După cum Zacheu s'a urcat sus în dud ca să l vadă pe Iisus tot astfel și noi să ne urcăm prin credință tare la o vîlă superioară.

Glasul conștiinței lui, l-a adus la realitate spunându-i: Zachee! Val de tine și de toate bunurile tale adunate prin fărâdelegi, sau chiar în mod cinstit, dacă nu știi să le administrezi pentru veșnicia sufletului!

Stătea în dud ca un fruct copt în fața „soarelui dreptății.” Mare l-a fost bucuria când Mântuitorul l'a anunțat despre înțența Sa de a îl găzdui în casa acestuia Vameș.

Iubiți creștine

Hristos și în zilele noastre este în mijlocul nostru.

Ne așteaptă pe fiecare să ne ducem la el, la casa lui, la sf. Biserică, ca acolo, să între în casa sufletului nostru. Te urmărește pas de pas prin ingerul tău păzitor și așteaptă venirea ta, zicându-ți: „Veniți către mine toți cei ostențiți și însărcinați și eu Vă voi odihni pe voi” (Mt. 11,28). În sfânta Biserică veți afla calea adevăratei fericiri, după cum a aflat-o Zecheu. Biserica încontinuu ne cheamă la Iumanul cel în al mântuirii.

Prin slujbele, cântările și icoanele ei, ne cheamă să vedem Istoria vechilului și noului Testament. Ne cheamă să stăm într'ânsa înconjurării de Sfinți și Mucenici, cari ne îndeamnă să alergăm spre viața lor cea netimbătrânitoare. Glasul bisericii prin cântări, citiri și rugăciuni, prin jertfa cea fără de sânge, arată oamenilor nevoia de mântuire.

Mântuitorul totdeauna îl vede și vine la cel ce-l doarec. Pe Zacheu l'a văzut sus în dud, pe Natanail sub smochin, pe femela cea bolnavă în mulțime. Pe tine te va vedea în Sf. Biserică Sa căci: „Biserica este trupul lui Hristos, iar Hristos este capul Bisericii” (Efes. 1,22,23) Către tine a grăit: „Iată stau la ușă și bat... (Apoc. 3,20).

Grăbește și deschide ușa sufletului tău ca să între Mântuitorul prin sf. taină a cumnecăturii.

Mântuitorul și azi petrece în mijlocul nostru sub forma pâinii și a vinului, care nu sunt decât trupul și sângele său, îndemnându-ne ca să-l primim: Luați mâncăți, acesta este trupul meu... și Beți dintru acesta toți că acesta este sângele meu.. Atunci când îl primești în casa ta, vei deveni un nou om și când toate fărădelegile le vei lăsa la o parte și vei zice ca Zacheu:

Doamne averea agonisită pe nedrept o întorc îndărăt. Din câștigul meu dau săracilor și orfanilor. Dau acelor nevino-văși copii, rămași orfan de părinții lor, cari au plecat să-și îndeplinească o sfântă datorie: Să ne apere Biserica și Crucea cea sfântă de pângărirea dușmană, să ne apere gila de dușmani.

nemilșoi, să-le oprească năvălirile lor peste moșloara noastră, frământată și scaldată de osemintele și sângele înaltașilor noștri. Glasul lor ne strigă: Dați ajutor orfanilor noștri, îngrijiiți-șede bolnavii și bătrânii noștri, căci și noi am îngrijit de bunurile Voastre. Un pahar cu apă sau o bucată de pâine dată în numele Mântuitorului, celor lipsiți sau bolnavi mai mult folosește decât toate averile folosite pe nedrept, a-le acestei lumi trecătoare.

Știu Doamne că nimic nu este mai bine plăcut lui Dumnezeu — zice sf. Ioan Gură de Aur — decât un suflet mulțumitor, care-l aduce prinos de mulțumită. Adu și tu iubite creștine prinos de mulțumită pentru toate binefacerile ce le-ai primit și zi: Vino, Doamne în cămara sufletului meu, ca pururea să mă bucur că te am, hrană sufletească. Această hrană este cea mai plăcută, mai bogată și prețioasă decât toate bogățiile lumii. Pot să am toate belșugurile lumii dacă sufletul este setos, gol, întristat, atunci viața este un chin amar.

În schimb poți fi sărac de averi pământești, dar dacă sufletul tău este plin de credință, soarbe neîncetat hrană mântuitoare din izvorul sf. Evangheliilor, dacă a dragostei căldură și bucuria nădejdi îți umplu sufletul de mângâiere, viața ta e un ralu pământesc.

Atunci te poți mângâia ca Zacheu că: Astăzi s'a făcut mântuire casei sufletului tău. Amin.

Pr. Andrei Jebeleanu

Unitatea națională și pronia divină *)

Fraților,

În cartea a III-a Regilor, din Sfânta Scriptură, citim că păcatele bătrânețelor lui Solomon, fiul lui David, le-a pedepsit Dumnezeu cu desblnarea regatului său, ridicând contra urmașului său Roboam încă un rege, Ieroboam, care stăpâni 10 se-

*) Alocuție pentru 24 Ianuarie,

minții, fiul lui Solomon rămânând numai cu două, iar mai târziu cele două regate ale aceluiași popor au purtat și războaie întreolaltă.

Desbînarea națiunii apare în Sfânta Scriptură ca pedeapsă dela Dumnezeu pentru păcate.

Iar unitatea națională apare ca binecuvântarea lui Dumnezeu, după Psalmul 132 care sună astfel :

„Cât de bine și cât de frumos este, să locuască frații în unire! Aceasta e ca o mireasmă bună pe cap, ca mirul ce s'a turnat pe barba lui Aron, ce s'a pogorit pe marginea veșmintelor lui! Aceasta e ca roua Ermonului, ca roua ce se pogoară pe munții Stonului. *Că unde-i unire, Domnul trimite viață și binecuvântări nestârșite*”.

La poporul evreesc desbînarea a pornit din pedeapsa păcatelor. Desbînarea a sporit după ce capișii poporului și-au cerut înaltea lui Pilat b'estemul ca sângele Domnului să cadă peste el și peste fiii lor, încât a ajuns până la totala imprăștire.

Poporul român s'a zămislit în urma unor războaie sângeroase între Romani și Daci.

Poate ca pedeapsă a acestel zămisliri prin ură și vărsare de sânge s'a pomenit el în istorie desbînât în mai multe stăpâniri, Dumnezeuul păcii și al dragostei pedepsind în cap'i războiului și ura dintre părinți.

Poporul născut pe urma înceștării vrăjmașe s'a dovedit însă iubitor de Dumnezeu și de oameni, de aceea Dumnezeu a rânduit capăt pedepsei desbînării sale.

În veacul al XVI-lea mitropolitul Țării Românești, Maxim, se făcea profetul cel dintâi al încetării desbînării, admonându-l pe vovodul Moldovei, Bogdan, care pornise războiul contra vovodului Țării-Românești, Radu, și spunându-l: „*Sunteți creștini și de același neam, nu se cade să vărsați unul sângele celuilalt*”. La sfârșitul aceluiași veac lăsa Dumnezeu să se între-zărească, însă numai ca la lumina de fulger trecător a scripșii sabiei lui Mihai Viteazul, posibilitatea unirii fraților de un sânge sub un singur sceptru. Unirea înfăptuită atunci prin vărsare de sânge frătesc și prin forță nu obținu însă binecuvântarea Dumnezeului păcii și al dragostei.

Neamul trebui să mai îndure lupte fratricide ca cele dintre Matei Basarab și Vasile Lupu și să dea multe dovezi de

evlavie și virtuți creștine până să se încredințezească din mila lui Dumnezeu de înlăturarea hotarelor dintre fiii săi.

La începutul veacului al XIX-lea se cântau prin Moldova ca un fel de imn național versurile mitropolitului Moldovei Veniamin Costache:

*„Dumnezeule prea 'nalte, de ce suteri tirania ?
Izgonește toți vrăjmașii și-i sdrobește cu mânia
Și în patria cea dulce pe noi pe toți ne adună
Ca la a tale altare să putem cânta 'mpreună !”*

Mitropolitul dela începutul veacului al XIX-lea grăi mai cu noroc, ca proroc al uniunii naționale, decât cel dela începutul secolului al XVI-lea: Unirea din veacul al XIX-lea, izvorită din dragoste frățească, nu din ambițiile vitejească, și realizată prin înțelegere pașnică, nu prin violența armelor, obțină binecuvântarea cerului.

Prin votul divanului Munteniei, dat la 24 Ian 1859 pentru alesul Moldovei începu blurritor procesul de înfăptuire a uniunii într'o singură țară, conform cerințelor firii și dreptății, a celor de un neam și de o lege, proces care apoi în 1918 se desăvârși.

Să ne revizuiim, fiecare din noi, conștiința și să ne dăm silința ca măcar de acum înainte să nu ne facem vinovați de păcate care să ne atragă mâna cerească. Să ne aducem aminte că pentru câțiva drepti era gata Dumnezeu să lerte la cererea lui Avram cele mai striccate cetăți, Sodoma și Gomora. Dacă vor ști cât mai mulți Români să trăiască după voia lui Dumnezeu, atunci se va îndura Dumnezeu și de obștea românească.

Și îl va dărui iarăși întregirea în țară liberă ca să poată ajunge la desăvârșire, implinindu-și menirea pentru care a creat-o Dumnezeu ca națiune, spre fericirea ei și a membrilor ei și spre lauda Creatorului, amin.

Prot. Dr. Șt. Lupșa
prof. de teologie

Sfințenie și bătrânețe*)

Istoria pe care o cetim azi în Sfânta Evanghelie este, iubiți frați întru Domnul, cea din urmă în care se mai vorbește de pruncul Iisus.

În ea sf. Luca ne spune că bătrânii, cari au întâmpinat pe Prunc se rumeau: Simeon și Ana. Chipurile lor sunt alături de ale membrilor Familiei sfinte în orice icoană a Întâmpinării Domnului.

Având în fața minții icoana Întâmpinării Domnului, la care chip, dintre cele cinci câte o împodobesc, să privim mai întâi ca să ne învățăm ?

Nimbul cel mai strălucitor, aureola mai lucitoare de cât soarele în amiază mare este în jurul capului pruncului Iisus. El ne atrage privirea mai întâi și mai mult de cât toate celelalte persoane din icoană.

Ce frumos prunc ! Boboc de trandafir roșu, ce închide în el floarea mândră de mai târziu. Auroră în care se oglindește soarele, ce va lumina egal pe oamenii dela ecuator cași pe cei dela poli.

De unde țâșnesc nenumăratele raze ce înconjoară acest Prunc ? Din dumnezeiasca lui sfințenie.

Toți pruncii poartă o sfințenie egală cu curăția lor sufletească, dar nu toți și-o păstrează, când ajung la maturitate sau la bătrânețe. Sfințenia lui Iisus va fi aceeași la 33 de ani ca și la 40 de zile, de aceea chipul Său e tot așa de luminat în pruncie ca și la înviere.

Al doilea chip din icoană, luminat mult de sfințenie, e chipul Mamei Pruncului. Poate niciodată inima ei n'a fost înundată de mai multă bucurie ca acum, când aude în templu cuvinte atât de frumoase pentru Fiul ei.

Sabia durerilor nu străpunsese încă inima ei de mamă. Durerile acestea vor începe peste puțin timp, odată cu fuga în Egipt. Ingerul nu vestise însă, planul criminal al lui Irod, de aceea Mama se bucură — fără umbră de necaz suferit — privind-și pruncul cum crește și auzind cuvinte de profeție bună pentru El.

*) Prescurtare din predica la Întâmpinarea Domnului, ce se va tipări în cartea „Cer și pământ“.

Bucurie se vede și pe al treilea chip, pe chipul Dreptului Iosif, acest inger pământesc al Familiei sfinte.

Ăceste trei chipuri: al Domnului Iisus, al Mamei Domnului și al Dreptului Iosif, le vom mai vedea și în alte icoane ale vieții lor de acum înainte.

Nu vom mai vedea însă, pe al celor doi bătrâni: pe al Dreptului Simeon și pe al Proorociței Ana, deaceia aș vrea, iubiți frați, să le privim azi mai mult și dacă s'ar putea, aș dori să le privim toată viața lor neprihănită, ca să ne învățăm din ea.

Viața de sfințenie a Dreptului Simeon se cuprinde într'un singur cuvânt. Care e acel cuvânt? Vi-l spun: e cuvântul *drept*. „Omul acela era *drept* și temător de Dumnezeu⁽¹⁾”, zice despre Simeon evanghelistul Luca.

Cine știe că în vorbirea creștină cuvântul drept cu sfânt e tot una²⁾, nu are nevoie de amănunte ca să cunoască viața de sfințenie a bătrânului Simeon.

Cine știe că drept cu sfânt e tot una și că Simeon a fost drept, pricepe de ce i-se făgădui-se de Duhul Sfânt, că nu va muri până ce nu va vedea pe Hristos, așa cum L-a văzut și L-a luat în brațe.

Cine știe cuvintele Mântuitorului: „Dreptii vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui⁽³⁾” și că Simeon a fost drept pe pământ, vede cu mintea lui pe Simeon și în ceruri cu Domnul Iisus.

Dintr'un singur cuvânt se poate vedea viața duhovnicească și a bătrânei Ana. Din cuvântul *proorociță* cu care e numită de acelaș evanghelist.

E singura femeie care poartă acest nume, de *proorociță*, în Noul Testament. Și noi credem că Proorocii Domnului, împreună cu Dreptii și celelalte cete ale Sfinților sunt cu El în ceruri.

Dar, cineva dintre dv., iubiți frați, poate se întreabă în cugetul lui, de ce caut eu să vă întipăresc în minte chipul cel duhovnicesc al acestor doi bătrâni. De ce? Pentrucă ei au întâmpinat pe Mântuitorul la templu, pentrucă au dus o viață bineplăcută lui Dumnezeu, pentrucă locuiesc acum cerul și pentrucă sunt bătrâni.

1) Luca II, 25. 2) Vezi lucrarea noastră: „Sfânt și sfințenie p. 34. 3) Matei XIII, 43.

Da, pentru că Dreptul Simeon și Proorocița Ana erau bătrâni, când au întâmpinat pe Domnul Iisus.

— Ei, și? Bătrînețea este o calitate, o virtute?

— Da, bătrînețea trăită în sfințenie este o virtute de luminos exemplu pentru toți, dar mai ales pentru bătrînii, cari nici în pragul morții nu se apropie de Dumnezeu.

— Sunt dintr'aceștia azi?

Da, iubitul meu flu, sunt — din nefericire — bătrînii și bătrîne, care încă nu s'au întors la Dumnezeu și nu intră cu anii în această casă sfântă, deși se spune că omul, când îmbătrînește apucă drumul bisericii.

Și ce e mai dureros, e că exemplul lor e urmat de tinerii din jur, acum și poate chiar când vor ajunge la vârsta lor, căci exemplul rău mai repede este urmat.

Dacă vorbești cu acești bătrîni îți vor spune că necazurile și suferințele i-a împledecat de a veni la Dumnezeu.

Oare, Dreptul Simeon și Proorocița Ana n'or fi avut și ei necazuri? N'or fi suferit și ei în viață? Vor fi avut numai bucurii culminând cu aceea de a întâmpina pe Mântuitorul lumii?

Nu este om fără suferințe și bucurii în lume. Dreptul Simeon și Proorocița Ana fiind și ei oameni au avut nu numai bucurii, ci și suferințe.

Se ne gândim numai la soarta Proorociței Ana de a rămâne văduvă deabia după 7 ani dela căsătorie! Să ne închipuim că s'a căsătorit la 20 de ani, deși fetele din părțile acelea se căsătoreau și se căsătoresc mai de tinere.

Douăzeci de ani până la căsătorie și cu 7 câți i-a trăit cu bărbatul său fac douăzeci și șapte de ani. Dacă scădem acești 27 de ani din cei 84 câți avea când a întâmpinat pe Mântuitorul, aflăm că a trăit 57 de ani în văduvie.

Cine cunoaște necazurile și suferințele văduvelor, înțelege mai bine necazurile și suferințele Proorociței Ana în cei 57 ani de văduvie.

Și cu toate acestea, ea nu s'a depărtat de Dumnezeu, din contră, mai mult s'a apropiat de El, căci scrie despre ea în Sfânta Evangheliă, după cum auziți, că „nu se depărta dela templu slujind ziua și noaptea cu posturi și cu rugăciuni⁴⁾).

Auziți văduvelor de azi, unde își găsea mângălere Proo-

4) Luca II, 37.

rocița Ana în cei 57 ani de văduvie? La casa Domnului, în post și rugăciune, ziua și noaptea.

Auziți bătrinelor și bătrânilor de azi, cum a ajuns Proorocița Ana la o bătrânețe binecuvântată?

Auziți tinerilor pe unde merge drumul sfințeniei ca să ajungi la bătrânețe fericeite? Prin casa Domnului, pentruca ajutat de post să te înalți către cer, pe scara rugăciunii!

Dacă mergi pe calea sfințeniei lui Dumnezeu, dacă mergi lângă El, dacă mergi cu El în viață către bătrânețe n'o să-ți pară rău, că îmbătrânești, n'o să-ți smulgi primii peri albi, n'o să-ți vopsești părul să pari mereu tânăr sau tinăra, n'o să minți spunând că ai mai puțin ani de cât îl ai ca să te arăți tinăra.

Ce frumoasă e bătrânețea, când ai ajuns la ea urmând poruncile lui Dumnezeu!

Ce frumoasă e bătrânețea, când ai cunoscut pe Dumnezeu și îți găsești mângăierea și pacea la El, spunându-i necazul, durerea și bucuria ta!

Bătrânețea este potrivită pentru sfințenie cași copilăria ba poate mai potrivită, căci dacă firea trupească se întoarce la copilărie, înțelepciunea rămâne mult mai mare ca aceea a copilului.

Bătrânețea sfântă duce pe om la întâmpinarea Domnului. Desigur, nu pe pământ, cum L-au întâmpinat Dreptul Simeon și Proorocița Ana, ci în cea unde Il întâmpină Sfinții, când trecem pragul acestei vieți și mai ales, la ziua dreptei judecăți.

Să dorim, iubii mei, o bătrânețe sfântă! Cei tineri mergând pe calea sfințeniei către ea, iar cei bătrâni trăind sfințenia în ea, căci așa ne vrea Dumnezeu. Așa să fie!

Preotul Gh. Paschia

Biserica Bărbătescu Vechi, București.

Tăria credinței *)

„O, femeie mare este credința ta!
Fie ție după cum voești“.
(Matei 15, 28).

Frați creștini,

Nimeni nu s'a îndoit vreodată, că răul moral, adică păcatul există în lume, îl vedem, îl auzim, îl simțim alături de răul trupesc care este suferința și durerea. Trăim în cetatea acestui rău, păcat și suferință și ne luptăm pentru a nu fi învinși și înghițiți de el. Această realitate tragică o afirmă religiunile din toate timpurile și toate locurile, ba au căutat să aducă lumină chiar — acolo unde întunerecul stăpânește deplin — în cunoașterea acestei probleme. Așlșderea și cugetarea oamenilor singuratici închegate sub forma unei gândiri filosofice. De unde acest rău? Cu ajutorul cui și prin ce mijloace s'a biruit și se poate birui răul sub ambele lui forme? Răspundem că, răul este în om, iar începutul lui tot dela om și anume în libertatea morală, cu care Creatorul a înzestrat pe om în actul creației și prin care omul a călcat voia lui Dumnezeu. Din clipa căderii omului în păcatul original, răul a pus stăpânire în această lume. Conruperea omenirii s'a adâncit în decursul vremurilor prin imperfecțiunea umană. Iar mântuirea a venit tocmai când viața întregii omeniri era împotmolită în mocirla păcatului. Decând s'a întrupat, Fiul lui Dumnezeu a fost silit de răutatea oamenilor, să urce culmea păcatelor lor, pentru ca apoi să fie răstignit de vrăjmașii și ura de moarte a acestora. El, ce-l nevînovat prin puterea Sa divină a biruit păcatul și plata lui, care este moartea, prin învierea cea de a treia zi și a întemeiat împărăția Bisericii creștine, care totdeauna cu puterea dată a învins în lupta că împărăția răului din lume. Dacă privim la viața pământească a Mântuitorului, vedem, că El „la plinirea vremii“ a venit în pustiu de suferință al acestei vieți pentru a nimici răul, vindecând pe cel bolnav și arătând în învățatura Lui calea vindecării și a sufletului omenesc. Minunile Mântuitorului sunt fapte extraordinare și supranaturale, a căror dove-dire istorică este certă, săvârșite întotdeauna cu un scop religios și moral și condiționate de credința în dumnezeirea Sa. Căci

*) Predică pt. Dumineca a XVII-a după Rusalii.

Mântuitorul Hristos a dat totdeauna omului credincios posibilitatea ca prin puterea Sa să învingă și să se ridice deasupra răului sau să facă din el — celce era stăpân — un instrument spre dobândirea vieții vecnice.

Frații creștini,

Despre o astfel de faptă minunată ne relatează Sf. Evanghelle de astăzi, săvârșită de Stăpânul vieții și al morții peste granițele țării sfinte: Vindecarea din depărtare a fiicei Hananencii. Pentru prima oară Domnul însoțit de apostolii Săi părăsește pământul iubit al Galileii și se îndreaptă spre districtele din nord ale Țirului și Sidonului. Cele două o-așe vechi feneciene erau acum supuse Romanilor, iar populația lor și cea din împrejurimi era păgână. Faptul că Mântuitorul își îndreaptă pașii spre ținuturile păgânilor arăta de pe acum că și apostolii Săi vor trebui să umble și să propovăduiască prin țări păgâne potrivit poruncii: „Mergând învățați toate popoarele...” (Mat. 28, 19). O femeie Hananiancă aflând că a venit Mesia în aceste părți a alergat spre El să-l roage cu credință tare și cu stăruință să-i vindece fiica sa greu bolnavă. *„Miluește-mă pe mine Doamne, Fiul lui David. Fiica mea rău este chinută de diavoli”*. Milla înduioșătoare cuprinde pe apostoli pentru mama iubitoare chinută în sufletul ei zdrobit, de suferința fiicei sale. Mântuitorul n'a răspuns nimic, voind a încerca credința ei. La cuvintele apostolilor de a o slobozi măcar, Domnul le răspunde negativ, că El e trimis numai pentru oile lui Israel. Este vorba de misiunea Lui personală de acum, acea de a convinge de mesianitatea Sa pe iudei, căci celelalte popoare încă nu sunt pregătite pentru a-l primi și a-l înțelege. Misiunea universală a operei Sale de mântuire rămâne în sarcina Apostolilor după învlere. Femeia nu conținește a implora ajutorul atotputernic al Domnului, zicând: *„Doamne ajută-mi”*. Pentru a doua oară Mântuitorul pune la încercare credința femeii refuzându-o: *„Nu este bine a lua pâinea copiilor și o a arunca câinilor”*. Nici aceste cuvinte grele la adresa păgânilor pe care femeia le recunoaște îndreptățite nu sunt în stare să-l slăbească încrederea ei neștirbită în marea generozitate și ajutorul Domnului. De aceea îl răspunde: *„Doamne! căci și câinii mănâncă din sfărâmurile, cari cad dela masa domnilor”*. Aceste cuvinte sunt o în-

treagă mărturisire de credință. De binecuvântările venirii Lui Mesia, ar putea să se împărtășească și popoarele păgâne. Mântuitorul admirând cuvintele ei îi răspunde: *O temeie! mare este credința ta. Și adaugă răsplătindu-l credința biruitoare: „Fieție după cum voiești”*. Dorința-i arzătoare se împlinește îndată și fiica ei acasă, este eliberată de demoni. Credința cea tare a femeii în Domnul, ne face și pe noi fraților să cugetăm mai adânc la prețul mântuirii noastre, care este CREDINȚA.

Auzim neconținut vorbindu-se despre credință, mai ales în aceste vremuri, care sunt așa de sbuciumate, dar cu o viață religioasă ce pare a fi tot mai vădită și mai aprinsă. Cu toate acestea ce este credința prea puțin o știu. Din sutele de pilde vîi din Sf. Scriptură, — care cu drept cuvânt o putem numi *„O expoziție permanentă de oameni cari cred”* — ca și din nesfârșitele exemple luate din viața Bisericii putem lămuri cu ușurință ce înseamnă credința ca virtute creștină. Și vom spune: Credința este o forță sufletească, care transformă și renaște într-o făptură nouă, ființa omenească. Este cu alte cuvinte puterea care ne pune în legătură cu Dumnezeu și ne face să-L simțim și vedem ca pe o ființă vie. Cu ajutorul credinței noi pricepem adevărurile despre Dumnezeu așa cum s'a descoperit El omului, adevărurile, cari sunt cuprinse în Sf. Scriptură și se propun de biserică ca învățături. Ca însuflată, credința este o grație dumnezeiască și se varsă de Dumnezeu în inimile oamenilor, dar e și un act al minții noastre, care se manifestă prin „voiața de a crede” a omului. Prin credință numai putem înțelege cine a făcut cerul și pământul, prin credință vedem cum Fiul lui Dumnezeu s'a pogorit pe pământ și a adus pentru noi jertfă. Prin credință fraților câștigăm siguranța mai tare ca orl ce în lume, că există o viață și o veșnicie dincolo de moarte în care noi vom primi răsplata bucuriei și a fericirii lângă Domnul, dacă pe pământ ne-am luptat cu răul biruindu-l cu binele. Așa dar credința hrănește și întărește sufletul omenesc. Ea este, după cuvintele sfântului Apostol Pavel: *„Adeverirea celor nădăjduite și dovedirea celor nevăzute”*. (Evrei cap. 12).

O credință puternică ne apropie și ne unește cu obiectul năzuințelor noastre, cu Dumnezeu care nu se vede. Cu drept cuvânt putem spune că fără de puterea credinței noi nu putem trăi. Ea ne dă un rost vieții, cu ajutorul ei putem birui poporul de năcazuri și de întunec pe care vremurile de astăzi le

pun pe umerii vieții noastre. Ea ne luminează drumul vieții și ne arată că venim dela Dumnezeu și mergem la El, care ne va judeca și răsplăti după faptele noastre. La întrebarea cum se arată credința adevărată, adică credința vie, cea roditoare de fapte bune, „care lucrează prin dragoste” (Gal. V. 5), vom răspunde că ea trebuie să fie *umilită* (Matei 11.25) să fie *curată* și îndeosebi să fie *tare* adică nclci când să nu se clatine. „*Privighiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă*” (II. Cor. 16-13) Când omul în adevăr vrea să ajungă la întretinerea și înmulțirea credinței el se *roagă* neconținut lui Dumnezeu pentru a-l vărsa acest dar în suflet. „*Neîncetat vă rugați*” (1. Tes. 5,17); *ascultă* întru tot de învățăturile Bisericii, care singură ne și învață adevărurile Lui cele vecinice.

Frați creștini !

Din nefericire nu fiecare inimă creștină își deschide prin credință ochii sufletești spre a primi darurile Duhului Sfânt și credința în Hristos, care ne călăuzește pașii acestel vieți. Păcatele contra credinței, indiferentismul religios, ca și răceala față de rugăciune sunt stigmatele trăirii apocaliptice de astăzi. Bolile sufletești de care suferă astăzi omenirea, crizele de tot felul și decăderile în păgânism, „sunt numai semnele externe ale singurului morb de care poate suferi societatea omenească „necredința”. Ne lipsește credința tare și neșovăelnică a femeii Hananiene din Sf. Evanghelie. Războiul actual este fără îndolală în primul rând urmarea catastrofală a necredinței, care a pus stăpânire cu toate puterile pe sufletul și mintea conducătorilor sârmanului popor rusesc. În orânduirea lor lăuntrică viața acestor bolșevici, apostatați și necredincioși, a devenit haos și anlmaltate. Și pedeapsa divină i-a ajuns mai de vreme decât visau pe acei cari au crezut, că pot alunga pentru totdeauna pe Hristos din lume. Ostașii noștri ca și toți luptătorii aliați și patrioți mai presus decât orice în lume luptă pentru Hristos și Rege și o singură țintă ca să iasă biruitori. Și atunci ne întrebăm: Ce simțire adâncă îl îndeamnă așa de irezistibil? Ce virtute le arată calea biruinții încât să jertfească viața pentru aceasta? Nu este oare credința cea tare din sufletul lor, care le spune că trebuie să biruie apărând crucea, dreptatea divină? Nu avem noi oare nenumărate plide de eroi în războiul acesta sfânt im-

potrița celor fără de Dumnezeu, cari au apărut și apără încă, cauza creștină apropiindu-se de Dumnezeu? „Fil credincios fiule până la moarte și îți voi da ție cununa vieții“, zice Domnul. Cine luptă pentru credință și adevăr sfânt are parte cu suflul în ceruri.

Să ținem bine mîntre că numai credința și virtutea strămoșească pot face eroi și pe front și în valurile învolburate ale acestei lumi. *De ce au permanentă nevoie oamenii, este credința.* Femeia Hananlancă ne cheamă să strlgăm și noi cu credință tare rugându-ne: „Doamne ajută-mi“. Amin.

Pr. Cornel Sava
prof. de religie

Comportarea în biserică *)

„S'a pogorit acesta mai îndreptat la casa sa“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nu este om în lumea aceasta, care judecând limpede, să nu-și dea seama de puținătatea sa.

Expus morburilor, primejdiiilor, nenorocirilor pe de o parte, și stăpînit apol de mândrie, lăcomie, plămă, lene, invidie, desfrânare, etc. pe de altă parte, cari toate aduc dureri fizice și morale, omul copleșit și neputincios, cade înfrînt în atâtea variate forme. Și chiar în cazul, că n'ar fi o fire meditativă își dă seamă de nimicnicia sa.

Stările acestea de înfrîngerii morale sau trupesti, pe lângă toată durerea lor de moment — pentru mulți oameni, — pot fi tot atâtea binecuvîntate clipe de trezire la cunoașterea faptului, că însuși este cauza, de starea, în care a ajuns.

Ce minunată școală de introspecțiune spirituală pentru cunoașterea directă a stării noastre este durerea, fie, că ea ne este provocată de primejdiiile și răutatea în care trăim, fie că este o urmare a stării de păcătoșenie, în care ne complacem.

În astfel de grele momente, omul simte ardent, necesitatea unui sprijin. Iar un sprijin statornic, și întru toate mulțumitor n'a afat omul nici în știință, nici în bogăție, nici în alte stări

*) Predică pentru Dumineca vameșului și a fariseului.

și legături sociale, ci în toate vremurile l a aflat, — de dincolo de orice condiție pământească, — în măsura credinței sale, la Dumnezeu.

Spre divinitate și-au îndreptat privirile lor sufletești, strămoșii, moșii și părinții noștri, în lungul șir de veacuri grele, prin cari au trecut, în căutarea și aflarea acestui sprijin, a acestui scut ceresc.

Și l-au aflat în biserică, unde s'au suit să se roage în toate duminicile și sărbătorile așa cum puțin dintr'e noi o știu, și mai puțin o fac azi.

Reprivind în adâncimea trecutului te 'ntrebi adesea: care a fost miracolul, că neamul acesta românesc, — așezat de Dumnezeu la răscrucea drumurilor, de pe această parte a continentului, — a răzbit să-și aducă nealterată ființa și conștiința sa de neam, prin furtuna furtunilor de veacuri până în prezent și l se deschid perspective pentru viitor?

Cel ce cunosc trecutul de sate și preoții ai Românilor, sunt lămuriți, că această minune a stat, și stă în faptul, că fiul neamului acestuia au știut să se urce la biserică, să se roage, întărindu-se în virtuți și trăind în sobrietate, curățenie morală, cari își au isvorul în frica de Dumnezeu. În cele mai cump'nte vremuri, ei n'au încetat o clipă a rămânea ancorați cu toată ființa lor, în cele mai curate nădejdi, deci tari și neclintii.

Dacă trecem cu gândul la bisericile copilăriei noastre a celor mai mulți, unde am îngenunchat în fața sfințelor icoane, cu siguranță se vor trezi în conștiința noastră, amintiri dulci și vom retrăi senzațiile emoțiilor curate, stăruite de tabloul mulțimei celor ce umpleau bisericile, de ordinea, de liniștea copleșitoare, dominată de armonia cântărilor, tot atâtea stări, cari par'că ne dau și azi puteri și ne învioresază, chiar și numai prin simplă evocarea lor.

Comparată acea impunătoare comportare a credincioșilor, cu ceea ce pare nerăbdare, improvizație și stînghereală în multe b'serici din zilele noastre, nu lasă numai impresia ci chiar dovada că s'a schimbat ceva, — și durere în spre rău — în viața noastră.

Atunci era o lege sfântă cercetarea bisericii. Azi această creștinească obligație a rămas, de multe ori și pentru mulți, un obicei de ocazie. Atunci se suiau oamenii la biserică să se roage, dintr'o profundă necesitate sufletească. Azi atâția vin la biserică întâmplător sau din curiozitate.

Adesea încerci durerea să constați, cu câtă grabă părăsesc unii creștinii biserica și încă cu ostentație la cele mai însemnate momente ale sfintei liturghii, fără să se gândească la faptul, că se lipsesc pe ei de măreșta momentul, și conturbă și pe alții în rugăciuni.

Altarul este locul sfânt, în care se păstrează Iisus Euharistic, locul în care nici slujitorii altarului nu pot umbra la înțâmplare. Azi cine nu intră în altar? când și cum îl vine la socoteală?

Nu este mai puțin adevărat, că sunt și a' tele stările, concepția de viață, care însărănează și abate pașii vieții omeneșii departe de ușa bisericii.

Altcum nu îți-ai putea explica faptul, că tocmai pe timpul când se oficiază în sfintele biserici marea taină a prefacerii pâinei și a vinului în trupul și sângele Mântuitorului, se aranjează alături serbări, festivități, concursuri, conferințe, rulează filme și se dau atâtea alte prilejuri, par'că anume puse, ca să tenteze și se îndepărteze pe om de Dumnezeu și de casa lui.

Tăria credinciosului, care se strecoară totuși, printre ele spre biserică, este de admirat.

Sunt momente, — cum este cel al prefacerii, — când trăirii și concentrării interioare, trebuie să i-se dea și o expresie în afară în atitudinea de evlavie, smerenie, și ce dureros, că se află oameni cari nu le știu so. oti și trăii aceste clipe.

Dumnezeescul Iisus, care este însuși pacea, dragostea, s'a tulburat în viața Lui pământească doar atunci, când a intrat în templu, și a aflat că cei prezenți „vând și cumpără”, și i-a alungat cu biciul.

Comportarea credincioșilor în sfânta biserică se însușește prin cercetarea, prin „sulrea” cât mai regulată și statornică a credincioșilor în ea.

Să nu uităm, că nu toți cei ce cercetează biserica dobândesc mântuirea, numai prin faptul că a călcat pragul ei, ci numai acela, cari ajunși aici se știu purta, se știu înol și înălța sufletește în calde și sfînșitoare rugăciuni, numai cei ce se pot căi sincer, ca apoi printr'o voință statornică să se și poată elibera de păcatele lor.

Cu Dumneca vameșului și a fariseului, începe pentru noi timpul de pregătire sufletească pentru a putea intra cu vrednicie în timpul postului Invierii.

Se cade deci să suim în toate Duminicile și sărbătorile la Domnul, cercetând sfintele slujbe și să ducem și pe tâlharul, pe leneșul, pe intrigantul, pe îngâmfatul, pe desfrânatul, pe vameșul din noi și să ne călm sincer pentru păcatele tuturor răilor din noi.

Numai așa se va deschide ușa pocăinței, și pentru sufletele noastre. Numai așa vom putea cobori — cu vameșul care s'a călt, — mai îndreptați la casele noastre. Amin.

Serafim

Dragostea lui Dumnezeu *)

În momentul când toți vameșii și păcătoșii se apropiau de Iisus ca să-l asculte, iar fariseii și cărturarii cărteau, zicând: Acesta primește pe păcătoși și mănâncă cu ei (Luca 15, 1-2), Domnul nostru Iisus Hristos le-a spus pilda despre oaia și drahma cea pierdută și pilda despre fiul risipitor — toate luate din vlața de toate zilele, — înfățișând în chip clar dragostea lui Dumnezeu față de păcătoșii, care se căesc.

Pregătind pe fiul său către pocăința din vremea postului mare, sfânta biserică ne înfățișează în parabola mișcătoare a fiului risipitor atât adâncimea căderii morale — până la care poate ajunge un om, înstrăinându-se de Dumnezeu, cât și drumul pe care același om se poate întoarce la pocăință.

E o mare taină a îndurării lui Dumnezeu pe care niciun fel de carte din lume nu o poate deslega decât numai sfânta evanghelie care ne arată atât de viu urmările păcatului, dar și făgăduința îmbucurătoare pentru căință. Numai în câteva cuvinte sunt arătate atât de clar: crima și pedeapsa, căința și iertarea.

Libertatea aparentă, pribegia cu petrecerile și prietenii banilor fiului risipitor, foametea și umilința — adevărata roble — și amintirile de acasă, toate acestea i-au trezit conștiința tânărului risipitor, care venindu-și în sine (Luca 15, 17), deodată s'a călt și a luat ferma hotărâre să se întorcă la tatăl său.

Tânărul risipitor, prin vlața pe care și-a ales-o, trăia ca

*) Predică pentru Duminica fiului risipitor.

și cum înafară de sine. Dar ultându-se odată asupra sa, a văzut ca într-o oglindă toată grozăvia în care ajunsese, i-s'a făcut lui însuși scârbă de el și s'a înfricoșat. În aceeași clipă își adună mințile în cap și își dă seama de prăpastia în care a ajuns. Și-a adus aminte de tot ce a avut în casa părintească, de darurile pe care le primise din naștere și, gândindu-se la felul cum le-a întrebuițat și la felul cum s'a purtat cu tatăl său iubitor, s'a înspăimântat și și-a venit în sine.

Aceasta este cea mai importantă clipă din viața fiului rispiitor, clipa venirii în sine, fiindcă în aceeași clipă s'a pocăit și s'a hotărât să se întoarcă pe drumul cel adevărat al pocăinței la tatăl său. De aici anume a început ridicarea lui din bezna păcatului.

Pilda din evanghelie ne arată — spre învățătură nouă — un caz fericit, cel puțin prin sfârșitul lui. Este un exemplu de cea mai înaltă educație prin sine însuși pentru toate timpurile și pentru toate popoarele creștine. El ogindește firea păcătoasă cu care se naște omul, dar totodată arată și posibilitatea întoarcerii pe drumul cel bun pentru orice păcătos, numai cu o singură condiție: să-și vină în sine, să se pocăiască.

Cu cât cineva e pătruns mai mult de acest adevăr veșnic și sfânt, de puțința întoarcerii pe calea adevărată, — oricând și din orice păcat — cu atât diferitele lunecări cu voie sau fără de voie — inevitabile firii omenești — sunt mai puțin pronunțate, sunt de mai scurtă durată și devin aproape neobservate.

Numai cu cei cari — trăind înafară de sine — își închipulesc viața păcătoasă este viața cea normală obișnuită, cari în sinea lor nu cred cu puțință o viață corectă, situația este mai grea. Orașele au multe exemple de astfel de oameni.

Sfânta biserică însă prin pilda de mai sus, anume îl previne pe toți fiii săi — din capul locului — să se ferească de acea cale primejdioasă pe care a apucat și a mers fiul rispiitor din Evanghelie, ajungând într'un hal fără de hal, arătând totodată și calea cu puțință de întoarcere, pe care poate să se întoarcă orice păcătos din cei cari, neputându-se învăța teoretic din nenorocirea altuia, se ispitesc să meargă ei înșiși pe calea fiului rispiitor, despre care am auzit citindu-se astăzi.

Orice rătăcit poate să albe nădejde de întoarcere. Cazul poetului englez Oskar Wilde din Londra de acum 30 de ani este foarte grăitor în această privință.

Această cale este venirea în sine sau autocunoașterea. Fiecare om este dator să se verifice, intrând în sufletul său cât

mai des, să se vadă așa cum este el: cu toate lipsurile, slăbiciunile și păcatele sale proprii. Să se cunoască măcar pe atât pe cât îl cunoaște pe fratele său.¹⁾

Fiecare creștin este dator să cunoască și să folosească acest drum — în tot cursul vieții sale — ori câți ar fi anii vieții lui — dar cu deosebire în timpul special de pocăință generală, din vremea postului mare.

Fiecare creștin să rostească atât cu gura cât și cu inima cuvintele sfinte și miraculoase din rugăciunea Sfântului Efrem Sirul:

„Așa Doamne Impărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșalele mele și să nu osândesc pe fratele meu...”

Pe orice păcătos care se leapădă de păcate cu pocăință sinceră, sfânta biserică este gata să-l primească prin ospățul sfintel împărtășanii.

Preotul Dimitrie Balaur,
consilier eparhial Bălți

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Când va veni Fiul Omului... Suflete, ești gata? *)

(Mat. 25.31)

Ne-am gândit noi oare, fraților, ce este viața noastră? Ce suntem noi pe pământul acesta trudit? Ce sunt stelele, ce este soarele cu lumina sa, ce sunt apele cu valurile lor? Ce sunt întinsele câmpii și munții cei înalți?

S'a întrebat oare careva dintre voi pentruce trăește? S'a gândit cineva că viața sa pământească este o simplă umbră călătoare? S'a cugetat vreunul dintre cei de față că pământul pe care-l călcăm, din care ne hrănim și pe care ne sbatem așa de mult să-l stăpânim și pe care ne înălțăm zidiri înalte spre ocrotirea truditului nostru corp, va veni o zi, în care nu va mai fi? Și că soarele care strălucește și-și varsă lumina peste tot cuprinsul și luna care luminează în miez de noapte și stelele cele multe de pe cer, se vor sfârși odată?

¹⁾ Matei 7, 3; Luca 6, 41.

^{*)} Predică la Duminică lăsatului de carne

Da, toate aceste minunății pe care noi le vedem și le admirăm, împreună cu noi toți, își vor înceta existența într'o zi. Soarele nu-și va mai da lumina, stelele vor cădea din cer, luna se va preface în sânge, munții cei înalți se vor prăvăli, câmpiile se vor sfârși, iar cei vii, care vor rămâne până atunci, se vor răpi în nori, împreună cu cei adormiți, întru întâmpinarea Domnului în văzduh (1 Tes. 4,17).

Celace vă spun este un adevăr tot așa de mare, ca și când ai vorbi despre zi și noapte. Și cum ești sigur că după zi, vine noapte, așa de siguri trebuie să fim și de acest adevăr al sfârșitului lumii întregi.

Dar când va fi sfârșitul, mă va întreba cineva? La această întrebare n'aș putea răspunde. Dumnezeu nu ne-a dat decât palide umbre de înțelegere asupra sfârșitului lumii. Vor fi unele semne prevestitoare, dar încă nu va fi sfârșitul. Aceste semne vor fi: războaie și vești de războaie.... O împărăție se va ridica împotriva altei împărății... Vor fi cutremure de pământ, foamete și ciumă. (Mat. 24, 6-7). Totuși încă nu va fi sfârșitul, ci deabia început al durerilor. (Mat. 24,8).

Dacă cineva m'ar face să pun această prorocie a Domnului în legătură cu întâmplările din zilele noastre, ar trebui să spun că gustăm, într'o oarecare măsură, din acest început al durerilor.

Ca cel mai sigur semn al sfârșitului, va fi propoveduirea evanghellei Domnului Iisus Hristos pe întreaga suprafața pământului și la toate popoarele lumii. (Mat. 24, 14).

Când va fi aceasta, noi nu știm.

Inadins ne-a lăsat Domnul acest adevăr ascuns, pentruca să nu se tulbure inimile noastre. Un lucru însă e sigur: sfârșitul va veni. Când? Poate să fie acum, mai curând sau mai târziu, de ce să ne batem noi mîntea să deslegăm această taină?

Va veni, când va hotări Tatăl cel ceresc. Pe noi nu trebuie să ne ocupe acest gând, ci un altul, care e în legătură cu viața sufletului nostru, când va fi acest sfârșit. Cum vom fi noi, atunci, pregătiți?

Sfârșitul va veni, în mod neașteptat și deodată, fără să mai avem timp de gândit sau de pregătire specială. Așa cum apare fulgerul dela răsărit și lumina lui pătrunde până la apus (Mat. 24, 27) așa va fi și venirea Fiului Omului. Ziua Domnu-

lui — zice Marele Apostol al vremurilor — vine așa, ca un fur în puterea nopții" (1 Tes. 5,2) în mod neașteptat.

La sfârșitul lumii se va arăta pe cer semnul Fluviului Omului (Mat. 24,30), care este Crucea prin care s'au spălat păcatele omenirii.

Va apare apoi Domnul întru mărirea și strălucirea Sa damnezească. Va veni înconjurat de sfinții Săi îngeri, (Mat. 25, 31), nu în umilință, cum a venit să mântuiască lumea, ci în toată strălucirea Sa.

Cei cari vor fi în această viață pământească se vor preface într'o clipeală de ochi. Cei adormiți, corpurile acestora, se vor ridica din pulberea în care s'au prefăcut și vor intra în ele sufletele pentru a se prezenta în fața scaunului de judecată.

O, fraților, mare și înfricoșată va fi această zi pentru unii! Plină de glorie și mărire pentru alții!

De ce oare? Pentru că Domnul, Mântuitorul lumii, va împărți atunci întreaga lume — fără deosebire de ranguri sociale, de bogăție, mărire sau putere — în două părți. Unii vor fi puși la dreapta, alții la stânga.

Ce grozavă este starea acestora!

Ei sunt numiți de Dreptul Judecător cu cuvântul aspru de „blestemați" și trimiși în focul cel de veci, care este locul chinării, pentru fărădelegile, făcute pe acest pământ, pe care noi suntem biete făpturi trudite și călătoare.

Cei din partea stângă vor fi sbuciumați în veci de conștiința lor, pentru că n'au făcut voia lui Dumnezeu. Starea lor, odată sentința dată, nu va mai putea fi schimbată.

Dar să privim la cei ce prin glasul lui Dumnezeu și voința lor de a îndeplini voia Stăpânului cât au purtat trup pământesc, ce stare de înălțare au!

Pe aceștia Domnul îl privește cu blândețe și dragoste. Le zice: „binecuvântați, copii iubiți, moștenitori ai împărăției Sale".

Cum este starea acestora? O stare de fericire vecinică, ce constă în vederea feței lui Dumnezeu.

Ați văzut de bună seamă ce bucurie mare au copiii, când se întorc, la ei, părinții dintr'o călătorie mai lungă. Copilul e tot în jurul părintelui. Il îmbrățișează, îl mângăie și nu se mai satură, privindu-l. Nu mai puțină bucurie au și părinții. Intre părinte și copil se așterne atunci o legătură de cea mai desăvârșită unire sufletească.

Sufletele lor sunt vrăjite de focul sacru al iubirii.

Aşa este şi în împărăţia lui Dumnezeu. Bine înţeles în grad mult mai înalt. „Fiii lui Dumnezeu“, copiii Săi cei buni, care l-au îmbrăcat, l-au adăpat sau l-au cercetat în boală şi l-au săturat, când a fost flămând (Mat. 25, 35), se vor îndulci pururea de vederea feţei Sale celei strălucitoare.

Nu „de vremi, nici de soroace“ (1 Tes. 5,1) să ne preocupăm noi, ci cum vom putea ajunge la acea stare de mărire şi fericire ca să privim pururea faţa lui Dumnezeu.

Cum o putem ajunge aceasta? O, fraţilor, de noi depinde şi fericirea şi osânda vecinică. În care parte voim, în acela ne putem număra.

Voestţi să fi la dreapta Tronului Celui Preainalt, în tine este această putere, suflete! De tine atârână!

Şi Domnul îţi arată această cale.

Crede în El şi vei fi viu. (In 11, 26).

Urmează lui Hristos şi vei avea viaţa cea vecinică. Fă voia Lui cea sfântă şi vei fi între cei aleşi ai Săi.

Dar care este această voie a lui Hristos?

Desluşit ne-o spune sfânta evanghelie după sf. ev. Matei cap. 25.

„Flămând am fost şi mi-aţi dat să mănânc; insetat am fost şi mi-aţi dat să beau; streln am fost şi m'aţi primit; gol am fost şi m'aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi m'aţi căutat; în întinziţă am fost şi aţi venit la mine“, (Mat. 25, 35—36), zice Domnul către cei drepti.

Când l-am văzut noi pe Domnul în toate aceste situaţii pe care El însuşi ni le înfăţişează? O, fraţilor, aici vine minunea cea mare, şi cheia prin care ni se descuie porţile împărăţiei lui Dumnezeu şi să ia de pe ochii noştri vălul, ca să vedem care este lucrul Lui.

Aici este taina cea mare a vieţii creştineşti. Nu numai că Fiul Lui Dumnezeu a luat chip de rob şi s'a făcut întru asemănarea noastră (Filip. 2, 7), dar s'a şi identificat cu lumea, mai ales cu cei în mizerie.

În aceştia trăieşte Hristos. Aşa încât, dacă ai dat unul cerşetor o haină, însuşi lui Hristos i-ai dat. De ai chemat la masa ta un flămând, ai ospătat pe Domnul. De ai primit în casa ta şi de ai culcat în patul tău vreun streln, pe El, Stăpânul vieţii şi al morţii, l-ai ocrotit. De ai cercetat vreo vă-

duvă dela marginea satului și de ai pus încălțăminte în picioarele vreunul orfan, pe Fiul lui Dumnezeu l-ai încălțat. De ai pătruns în temniță să alini un suflet ce pătimizește, ai alinat inima Domnului.

Iată, creștine, în toți acești oropsiți ai sorții trăește Domnul nostru Iisus Hristos.

Al ștut tu lucrul acesta ?

Dacă da, întreabă-te câți hristoși ai îmbrăcat, câți ai săturat, câți bolnavi ai cercetat ?

Dacă cumva n'ai ștut, pentruca să nu cauți scuză și, poate, chiar să mă învinuiești că nu ți-am spus, iată, ți-o spun, s'o ști. Tu spune-o altora, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, trăește în lumea aceasta prin cei în suferință.

Aprople-te de el, alinează-le durerile, mângăle-le necazurile, potolește-le foamea, astâmpără-le setea, și Domnul va răsplăti ție la arătare.

Milostenia ta străbate cerul și pătrunde până în fața Tro-nului de Domnie, spune sf. Ioan Hrisostom. Fă-o, cu inimă curată și cu toată dragostea !

N'ai haine să dai ? Dă pâine. N'ai pâine ? Dă bani. N'ai bani ? Cercetează bolnavi ? Cuvinte ai. Mângăle-i pe aceștia ! Și aceasta se va socoti ție. Căci chiar dacă un pahar de apă dai în numele Domnului și acela nu ți se va trece cu vederea.

Zici, că n'ai să dai ? Dar ia socoate câți bani n'ai cheltuit pe lucruri nefolositoare ? Nu găsești tu oare vreun mijloc oarecare prin care să cumperi împărăția lui Dumnezeu. Caută suflete și vezi și vei găsi destule mijloace prin care să te numeri în ceata celor din dreapta.

Să nu crezi că ai vreo scuză la arătare. De acela socoate: ce faci, ce vorbești și cum trăești ? Pentrucă toate acestea ți se vor lua în seamă.

Domnul nu va întreba atunci ce nume ai purtat, ce rang social ai avut, ce bogății sau ce podoabe te-au înconjurat. El te va întreba doar atât : ce bine ai făcut în lume ?

Dar, noi nu știm când va veni clipa arătării lui Hristos.

Credem în ea și o mărturisim, dar n'o putem, nici ști, nici bănuși.

De acela, fiecare clipă a vieții noastre să fie o clipă de apropiere către Hristos.

Și fiecare clipă a vieții s'o trăim astfel ca și când ar fi

ultima și ca și când atunci ar veni Domnul.

Să ne inchipuim că, în acest moment, ar suna trâmbița lui Dumnezeu; s'ar arăta pe cer semnul venirii Lui și din nori ar ieși cu sfinții Săi îngeri și ar veni să judece lumea, întrebându-te *suflete ești tu gata să ieși în întâmpinarea Lui?*

Pr. Dr. Ioan Chioaru
Sibiu

POSTUL *)

„Când postiți să nu vă luați o înfățișare posomorită, ca fățarnicii, cari își slujesc fețele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că aceasta le este singura răsplată.”
(Matei c. 6 vers. 16)

lubiți creștini,

Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului, a indicat poporulului celui veșnic nestatornic în convingeri și prin el neamului omenesc — calea mântuirii — pe care trebuie să meargă. În sfânta Evangheliă de astăzi, Mântuitorul ne poruncește prin învățătura Sa, pururea veșnică, să ne conformăm viața unelă dintre nenumăratele și preafrumoasele Sale învățături și anume: Cum trebuie să postim și care să fie comportarea noastră în timpul postului.

lubiți creștini,

Ne apropiem cu ajutorul Domnului, de sfântul și marele post al patimilor Mântuitorului Iisus, de aceea înainte de a-l întâmplina pe mirele cel iubit, sfânta Biserică caută, ca prin înfățișarea învățăturilor mântuitoare, să ne pregătească sufletește și trupește, pentru drumul lung și greu al postului.

*) Predică la Dumineca lăsatului de brânză.

Și cum l-am putea primi pe Domnul în sufletele noastre, decât pregătiți și reînouiți sufletește și trupеște prin arma spirituală a postului, armă necesară fiecărui bun creștin, pentru a putea birui pe vrășmași văzuți și nevăzuți. Postul este abținerea dela anumite mâncări și băuturi, în vederea trăirii unei vieți, conform principiilor Evangheliei Mântuitorului, viață în care trupul trebuie să se supună normelor superioare a sufletului. Prin post ne putem disciplina trupul și înobilă sufletul. Sfânta biserică cunoscând puterea educativă și mântuitoare a postului, pentru noi creștini datorită căruia creștinul poate să reziste cu mai multă ușurință, — ispitelor acestei vieți vremelnice, l-a recomandat creștinilor încă dela început. Postul fiind un mijloc necesar pentru mântuirea noastră sufletească, este în acelaș timp și mijlocul cel mai potrivit pentru curățirea trupului nostru, fiind recomandat în acest scop și de doctori.

Cum trebuie să postim și care să fie comportarea noastră în timpul postului, ne-o indică indirect Insuși Mântuitorul, când spune, condamnând felul de a posti al fariseilor. „Când postiți să nu vă luați o înfățișare posomorită, ca fățarnicii, cari își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că aceasta le este singura răsplată.” (Matei c. 6. vers. 16)

Ignorînd puterea înaltă a Evangheliei Domnului, Fariseii și acum, nu căutau mântuirea sufletului lor, ci numai lauda poporului, pe care o și aflau, ei nu voiu să înțeleagă că această laudă este trecătoare și că veșnică e numai răsplata Tatălui ceresc. Condamnând felul de a posti al fățarnicilor din timpul Său, Mântuitorul ne arată în acelaș timp, care să fie conduita noastră în timpul postului, spunându-ne; „Ci tu când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața, ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este de față acolo în locul ascuns, și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.” (M. 6.17-18)

Iată expus aici cum nu se poate mai limpede comportarea de totdeauna a creștinului când postește.

Postul este pentru noi creștinii, o excelentă școală educativă, în care supunându-ne de bună voie unor privațiuni de ordin material și fortificându-ne sufletul prin asceză și meditațiile ne înarmăm cu arma nebiruită a înfrînării. Creștinul care dorește să urce anevoiosul drum ce duce spre desăvârșire, trebuie să știe că înainte de a pași pe el, să fie capabil de jertfă de privarea de anumite lucruri prin înfrînare. Trebuie să-și

oțelească sufletul prin înfrânare și să-și disciplineze pornirile josnice și egoiste, care-l fac să privească mereu spre pământul tuturor fărădelegilor și-l împiedică de a-și înălța privirile spre Ierusalismul cel ceresc. Pentru că numai cu ajutorul înfrânării, se poate menține acea minunată rânduire, după care, pornirile rele, trebuie să se supună și să asculte de normele morale superioare, sădite de Dumnezeu în om.

Dată fiind importanța postului pentru mântuirea noastră sufletească, e necesar pentru o armonioasă colaborare, să împreunăm postul trupesc cu cel sufletească, pentru că numai dacă le vom împreună pe amândouă, vom putea săvârși postul cel adevărat și numai așa vom dobândi răsplata, Tatălui cel ceresc: „care vede în ascuns”. Să postim cu trupul, abținându-ne dela anumite mâncări și băuturi, și să ne privim de lucrurile ce ne sunt de prisos. Și cum am putea mai ușor dovedi că am pătruns sensul creștin și mântuitor al postului, decât mulțumindu-ne cu cele strict necesare, iar banii ce i-am dat pe alte lucruri de prisos, să facem cu ei fapte de milostenie.

Ajutând pe cei în suferință și lipsiți, vom face o operă cu adevărat samaritană, cați Lazări nu așteaptă, goi, flămânzi, târindu-și trupurile, pe căldărimul rece al trotuarelor, să fie ajutați, să le indulcim suferința?!! Și câți dintre noi în timpul acestui mare post ne oprim privirile asupra nenorocirilor lor și-i ajutăm?!!

Să nu uităm că în acest timp cu osebire ne putem împodobi sufletele cu fapte de milostenie, în acest mod vom face să dispară într-o câțiva diferența ce există între diferitele clase sociale, cu privire la tratul lor de toate zilele. Și nu cred că am putea da dovadă că suntem cu adevărat creștini și că suntem sensibili la suferințele și lipsurile aproapelui, în aceste timpuri de cumplită amarăclune și lipsă, decât contribuind fiecare la alinarea suferințelor, atât cât ne ajută modestele noastre puteri. Așa vom dovedi că am pătruns sensul creștin al postului, trupesc și sufletească, și că suntem pe linia trasată în lume de Evanghelia Mântuitorului Iisus Cristos.

Să postim trupește și sufletește, alungând, vorbele urite, sudălmile, punând pază gurii clevețitoare, și să ne împodobim sufletul cu tot ce este frumos și bine plăcut Domnului. Postul să fie, marea școală a înfrânării, a dragostei, a educației, în care toți, tineri și bătrâni să învățăm să ne fortificăm trupurile

și să ne înobilăm sufletele. Să căutăm să înăbușim toate patimile și pornirile grele și egoiste, cultivând în schimb, virtuțile creștine — izvor de fericire vremelnică și veșnică.

Postul să fie pentru noi toți, prilejul cel mai nimerit în care să ne biruim pe noi înșine, să sfărâmăm cătușele egoismului, și ale materiei, să ajutăm pe cei lipsiți, să fim mai buni, mai sensibili la necazurile aproapelui nostru. Numai astfel vom dovedi că suntem creștini cu adevărat și că suntem demni de Acela care a fost bunătatea și dragostea întruchipată, și că am pătruns sensul creștin și mântuitor al postului pe care ni-l recomandă sfântă Biserica, pentru mântuirea sufletelor noastre. Amin!

Pr. Petre Petrilă

Ortodoxia ca factor social ¹⁾

BCU Cluj Central University Library Cluj
lubiți creștini,

Dumineca Ortodoxiei! Praznicul! Adevărului fără umbră de falsificare descoperit în Iisus Hristos! Praznicul Adevărului clasic și autentic creștin! Praznicul Adevărului curat și cristalin ca lumina veșniciei, din care izvorăște! Praznicul Adevărului veșnic, totdeauna actual și viu! Praznicul Adevărului care izbăvește și fericește integral! Aceasta-i — în esență și laconic și pregrant spus-Ortodoxia, pe care o cinștim astăzi cu aleasă prăznulre.

Sărbătoarea aceasta ne dă în fiecare an prilejul să ne plecăm — de admirație și venerație — smeriți genunchii inimii și minții noastre în fața bogățiilor infinite de adevăr mântuitor și de spiritualitate înaltă a Ortodoxiei. Pentru că intervalul de timp destinat unei predici nu ajunge spre a putea desveli întreaga comoară a Ortodoxiei — ea nici nu-i cunoscută până acum în întregime, în mod deslușit, adevărul ei fiind ascuns în bună parte sub învelișul formulărilor dogmatice, — ne vom măr-

¹⁾ Predică la Dumineca Ortodoxiei.

gini la relevarea aceluia aspect al ei, pe care-l socotim cel mai actual în vremurile de față: *Ortodoxia ca factor social*. Desvelirea calităților și valorii de factor social al Ortodoxiei nu înseamnă neglijarea sau umbrirea însușirii ei de factor mântuitor și fericitor al vieții, pentru că cea dintâi este tocmai aceasta din urmă limitată la o singură latură a vieții.

Dumneaca Ortodoxiei găsește omenirea încălecată în cel mai cumplit război pe care-l cunoaște istoria. Între problemele vitale, pe care le ridică actualul război și le cere stărilor rezolvirea adecvată, cea mai acută este problema socială, adică problema mijloacelor potrivite de venire în ajutorul stărilor sau claselor sociale bătute de mizerie. ¹⁾ Îndepărtată de Dumnezeu și încătușată într'un antropocentrism Luciferic, omenirea geme astăzi sub povara unor crize și suferințe sociale cumplite. De aceea problemele sociale frământă intens și chinulitor gândirea și viața contemporană. O lume nouă pare că se ridică pe ruinele celei vechi; se vorbește cu insistență și pasiune de o Europă nouă, însuși războiul actual nu e numai o luptă de arme, ci și o ciocnire de idei și de concepții sociale. Omul se străduiește din răsuferință să găsească cea mai fericită formulă după care să-și organizeze viața socială. ²⁾

De unde poate veni izbăvirea? Numai din sânul creștinismului, căci acesta posedă dinamismul social cel mai eficace și mai tămăduitor al *crizelor și suferințelor* sociale. Înțelegem aici creștinismul autentic și veridic, adică Ortodoxia; căci orice întunecare sau desfigurare a adevărului curat creștin se repercutează și asupra dinamicii sale sociale, slăbindu-o sau îngreunându-o.

La o privire superficială a lucrurilor, s'ar părea că creștinismul este prea idealist, prea teoretic și prea lipsit de practicitate spre a putea soluționa problemele sociale cu toate anexele lor politice, economice, financiare și a. Desigur, *creștinismul nu este un sistem social, politic sau economic*; el este religione pe în excelență și ca atare are doctrina și concepția lui proprie, care nu se poate confunda sau identifica cu ideo-

¹⁾ Cf. Otto Schilling, *Die Soziale Frage*. München (Max Weber) 1931, pg. 1.

²⁾ Dr. Corneliu Sârbu, *Dinamismul social al creștinismului*. „Tel. Rom”. Nr. 12 din 16. III, 1941, pg. 2.

logiile diferitelor sisteme sociale. ¹⁾ Cu toate acestea creștinismul posedă o filosofie socială reală și propriu zisă, de mare însemnătate și valoare practică. E drept, creștinismul nu are o teologie socială, adică nu are o teorie socială născută nemijlocit dogmatic și nici mijlocit prin consecvență logică din ideologia sa religioasă; pentru că scopul său suprem fiind de natură transcendentă (mântuirea și fericirea veșnică), preocuparea sa primordială este orientarea lumii și a vieții spre ceruri. ²⁾ Cu toate acestea creștinismul — fiind cea mai superioară concepție despre lume și viață — oferă orientarea cea mai sănătoasă în viața socială. Concepția creștină despre lume și viață e realistă și tocmai de aceea o și îndrumază bine, ea face posibilă o viațune completă a socialului, din care răsar principi și norme sociale.

Însă nu atât în baza filosofiei sale sociale este creștinismul o forță socială. Creștinismul nici nu vrea să se substituie științelor sociale, el nu urmărește atât să dea o teorie socială. Chiar dacă ar face așa ceva, nu în aceasta rezidă în prima linie dinamismul său social. Câte teorii de normare și sanare a vieții sociale s'au elaborat și totuși această viață n'a putut atinge o fericire și desăvârșire nici măcar cât de relativă! *Dinamismul social al creștinismului rezidă în primul rând în uriașa lui forță spiritual-morală.* ³⁾ Aceasta îl constituie într'un factor puternic de transformare, înolre și promovare a adevăratei vieți sociale. „Hristos este — observă cu multă pătrundere Förster — cel mai mare organizator și al puterilor sociale, fiindcă el organizează pe om și sufletește.”

Creștinismul transformă, renaște laturea lăuntrică și esențială a omului și tocmai prin aceasta înrăurește și asupra cadrelor sociale în care trăește; el ridică pe om, îl promovează personalitatea și prin aceasta ridică și nivelul vieții sociale.

Sistemul doctrinal al creștinismului cuprinde în sine un puternic dinamism social. Doctrina și forța sa morală pătrunzând în păturile sociale, le regenerează, le transformă schimbând radical relațiunile dintre indivizi. Porunca iubirii aproa-

¹⁾ Cf. Șerban Ionescu, „Ideea de dreptate ca forță socială” în „Biserica și problemele sociale” Buc. 1933. pg. 79 sq; Idem. Aspectul social al ortodoxismului în „Ortodoxia” vol. I Buc. 1942, pag. 182 sq.

²⁾ Cf. Ernst Troeltsch, Die Sozialphilosophie des Christentums. Gotha (L. Klotz) 1922 pg. 3 și 5.

³⁾ Cf. și Joseph Folliet, Morale sociale t. II Paris (Bloud et Gay) 1937 pg. 10 sc.

pelul, a frățietății și egalității religioase bunăoară — acolo unde au pătruns în toate fibrele organismului social — au dat și dau un îmbold extraordinar de realizării sociale. Dreptatea exercită o forță considerabilă asupra organismului social; ea netezește contradicțiile, nedreptățile și disproporția dintre clasele sociale; îmbinată armonic cu iubirea, ea transformă societatea într-o comuniune frățească disciplinată și solidară. Numai creștinismul — prin fondul său de idealism și spiritualism — este în stare să promoveze colaborarea, solidaritatea, pacea, armonia, echilibrul social și virtuțile cetățenești (care răsar din cele morale), fără de care nu-l posibilă o demnă și fericită viață socială.

Frați creștini,

Acutele probleme sociale actuale nu se pot rezolvi fără înnoire și adâncime lăuntrică, fără simț și aderență pentru ceea ce-i bunătate, dreptate și dragoste, fără dispozițiile spre abnegație, solidaritate și jertfă. Numai forțele religio-morale ale creștinismului pot duce la reconstituirea socială și politică dorită.

Secretul formulei care duce la izbăvirea socială este îmbinarea armonică și organică a dreptății cu iubirea, prevalând aceasta din urmă. Pentru că problema socială nu-l numai o chestiune de tehnică și de dreptate, ci mai ales o problemă de duh și de iubire. Nu în reforme constă în primul rând soluționarea problemelor sociale, ci în îmulțirea puterii de viață a iubirii. Propășirea vieții sociale e condiționată nu numai de progresul dreptății, ci mai ales de acela al iubirii. Cu cât iubirea va însuși și anima mai mult rândurilele sociale, cu atât societatea se va dura în forme de organizare mai drepte și mai bune. ¹⁾ Dacă formula ideală a vieții sociale este și trebuie să fie o icoană cât mai deplină posibilă a comuniunii din ceruri (Dumnezeu este o îmbinare armonică și tainică a dreptății cu iubirea), atunci ea se poate realiza numai printr-o dreptate însușită și alimentată de iubire.

Climatul cel mai prielnic pentru zămislirea și realizarea

¹⁾ Cf. Diacon Nicolae Mladin, *Comunitarism și Comunism, Sibiu 1941, pag. 1 și 31; Carl Hilty, Vom Sinn dieser Zeit im Licht der Ewigkeit Berlin (Furche Verlag) 1938 pag. 42.*

unei atere formule sociale îi oferă din belșug ortodox'ia, care dispune de un dinamism social deosebit de eficace. Romano-catolic'săuul, în sânul căruia problema socială e mai urgentă și mai presantă decât la noi, depășește sfera și competența socială firească a creștinismului, căutând să formuleze el însuși un sistem social, economic-juridic, care oscilează între elementul creștin și elementul juridic rațional, desfigurând principiile sociale creștine. ¹⁾ Cât privește ramura protestantă a creștinismului, luteranismul abandonează complet problemele sociale, economice și juridice pe seama Statului, iar calvinismul depășește specificul creștin și înclină pe panta politicului până spre a se substitui Statului. ²⁾ În schimb, Ortodoxia concepe pe Dumnezeu ca având drept trăsătură fundamentală a ființei Sale iubirea și mila (care covârșesc dreptatea), ca un transcendent care se apleacă îndurător asupra lumii, o tămăduiește și obiăduiește. Prin aceasta, ea a infuzat mărturisitorilor ei un profund simțământ de aderență și solidaritate umană. Aceasta a susținut popoarele ortodoxe în tot lungul șir de suferințe și necazuri, pe care ni le-a hărăzit destinul lor istoric, le-a rezolvit problemele sociale. Ortodoxia n'a provocat și nici n'a patronat lupte sociale sau de clasă; acolo unde acestea s'au produs în sânul neamurilor ei, s'au născut sub înăurirea curentelor venite de alurea. ³⁾ Dimpotrivă, ea a manifestat un puternic dinamism social pozitiv în viața popoarelor ei, pătrunzând adânc în ființa lor etnică și politică, devenind pârg'ia de rezistență, susținere și izbăvire a acestora.

Și astăzi, Ortodoxia — cu duhul ei de dragoste și solidaritate comunitară — este singura formă a creștinismului care poate inspira și îndruma spre calea care duce la izbăvitoarea rezolvire a problemelor sociale (insumând aici și anexele lor: politice, economice și financiare) și în consecință numai dela Biserica ortodoxă poate veni mântuirea socială, pentru că numai ea a păstrat adevărul creștin curat, nefalsificat și proaspăt, singurul care naște și cultivă o conștiință socială autentic creștină, singurul care izbăvește integral și orientează spre un regim social și politic potrivit vremurilor actuale și dorit de

¹⁾ Șerban Ionescu, *Aspectul social al ortodoxismului*, pag. 184 sq.

²⁾ *Idem*, *ibidem*, pag. 186 sq.

³⁾ Dr. Corneliu Sârbu, *Mila creștină*, „Tel. Rom.” Nr. 39 din 27 IX. 1942 pag. 1.

acestea. Pentru că adevărul ei este cel autentic creștin și tocmai de aceea totdeauna actual și viu. Numai regimul sobornicesc, specific ortodoxiei, transpus pe plan politic poate duce la formula statală în spre care se îndreaptă popoarele de azi; o organizație statală de solidaritate comunitară întru iubire și frățietate. Aceasta va duce și la regimul social corespunzător, care stă în strânsă legătură cu organizația statală.¹

Dreptmăritorilor creștini,

Calltatea noastră de mădulare viu ale trupului mistic al Mântuitorului, adevă ale Bisericii ortodoxe și strămoșești, ne încumbă datoria morală de-a mărturisi — nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta — credința cea adevărată: Ortodoxia sub toate aspectele ei. Aceasta înseamnă — implicit — că fiecare din noi trebuie să fim un element dinamic de promovare a ortodoxismului social, singurul în stare să ne aducă izbăvirea socială și instaurarea unei comunități românești fericite și tari, în limitele posibilităților pământești.

BCU Cluj / Central U Preot Dr. Corneliu Sârbu
Sibiu

Fiii luminii *)

„Să nu mai împărațească păcatul în trupul vostru cel muritor, și să nu mai ascultați de poftele lui”.
(Romani, 6,12).

I.

Dintru început a existat o singură împărăție; a lui Dumnezeu; *împărăția luminii*, unde domnea și domnește; libertatea, sfințenia, dreptatea, armonia perfectă, și, ca o încoronare a a-

¹) Cf. Dr. D. Stăniloae, *Actualitatea Ortodoxiei*, „Tel. Rom” Nr. 35 din 30 VII. 1942 pag. 1.

*) Cuvântare înainte de împărtășirea cu sfințele Taine.

cestora : *nemurirea*. Un singur cârmuitor și o singură lege conduce acest nemărginit imperiu al luminii : Atotputernicul Dumnezeu, călăuzit de *legea iubirii*, care constituie esența firii Sale —, El însuși fiind *iubire* ¹⁾.

În momentul în care *Lucifer* a ridicat steagul revoltelor, al neascultării față de Creatorul a toate, s'a produs o mare sgu-
duire în imperiul luminii. Rebelții, legați în lanțuri veșnice, a-
lungați din Cer, din imperiul iubirii lui Dumnezeu, în tartar au
dat naștere unul nou imperiu : al *întunecului* ²⁾, cu un nou
șef : *Satana*, și cu o nouă lege : *păcatul* — și cu tot ceea ce îl
caracterizează : nedreptate, fără de lege, robie, ură, vărsare de
sânge.

De șoapta acestui șef al întunecului au ascultat proto-
părinții noștri, *Adam* și *Eva*, când s'au încumetat să calce por-
unca Creatorului. De acum încolo ei din cetățenii al luminii,
devin cetățenii întunecului ³⁾.

„*Adame, Adame, unde ești ?*” — a răsunat glasul lui
Dumnezeu în minunata grădină a Raiului pământesc ⁴⁾, transfor-
mată, prin păcat, într'o respingătoare *vale a plângerii*. Adam,
străfulgerat de glasul mustrător al lui Dumnezeu, de acolo, din
frunzișul grădinii, unde și-a ascuns *goliciunea*, cu vocea stinsă
și cu filnța cutremurată de rușne și de durere își *mărturisește*
păcatul, recunoscând călcarea poruncii Creatorului ⁵⁾. Drept
răsplată și mângâiere pentru *recunoașterea* păcatului, Domnul,
în nemărginita Sa bunătate îl anunță trimiterea unui *Mântuitor*,
care va „sdrobi capul șarpelui” ⁶⁾ și va redeschide ușa Raiului,
ușa imperiului luminii, zăvorită prin păcatul mândriei și al
neascultării.

„*La plînfrea vremii*” ⁷⁾ Mântuitorul făgăduit a venit, cobo-
rînd cerul pe pământ. Prin scump sângele Său, scurs pe crucea
de pe Golgota, El a spălat petele păcatului strămoșesc ⁸⁾, și îm-
păcând pe omul învrăjbit cu Dumnezeu, l-a dat posibilitatea să
revină *acasă*, în *patria* de *origine* ⁹⁾, în imperiul luminii.

Vă întreb, iubitorilor, cu sf. *Ciprian* al *Cartagenei* (200-258):
„*Cine stă în străinătate și nu se gîndește să se reîntoarcă în*
patrie ? Raiul este patria noastră ; în patriarhi privim noi pe

¹⁾ I Ioan, 4,8. ²⁾ II Petru, 2,4 ; Iuda, 1,6. ³⁾ Rom., 8, 20 - 21. ⁴⁾ Geneza
3, 9 ⁵⁾ Gen., 3, 12—13. ⁶⁾ Gen., 3,15. ⁷⁾ Galat., 4,4. ⁸⁾ Efes., 1,7. ⁹⁾ Evrei,
11, 10, 14, 16.

părinții noștri; de ce nu ne grăbim și nu alergăm să ne putem vedea patria și să ne salutăm părinții?"¹⁾.

Și, totuși, sunt destui *fii pierduți*, cari pleacă de-acasă, uitând părinții și frații. Ca și tatăl din parabolă²⁾, *Domnul îi așteaptă* și pe aceștia să se reîntoarcă acasă, să *plângă* cu amar și să-și *recunoască* greșala. Il așteaptă sărbătorește cu masa gata, plină de bunătați, la care El însuși servește din carnea și sângele Mielului celui ce ridică păcatele lumii (*Apoc.*, 5,9).

El și azi, prin aleșii lui, preoții și episcopii, invită pe toți la *nunta Fiului Său*³⁾. Il caută pe la răspântiile și ulițele cetății⁴⁾. Cuvintele: „Unde ești?” — le-a adresat nu numai lui Adam, ci și tuturor celor născuți din Adam. Pe toți fiii lui Adam îi vrea în juru-I la masă, la nuntă.

Mă caută pe *mine*, frate, și mă strigă pe nume. Dar, te caută și te strigă și pe *tine*, iubite frate creștine. Adam a răspuns la întrebarea Domnului. Tu creștine, ce faci? Răspunzi la chemarea Ziditorului, ori preferi să taci, cufundat în plăceri, acoperit de noianul păcatelor?

Ți-e rușine, că ești gol de virtuți și fapte bune, ca și Adam? Adam însă a răspuns la chemarea lui Dumnezeu și și-a mărturisit păcatul. Dar tu taci și *tugi* de fața lui Dumnezeu, *acoperindu-ți goliciunea cu sdrențele păcatelor și fărădelegilor?*

II

Să nu ne rușinăm a ne *mărturisi păcatele*, căci toți suntem păcătoși; nu este acela ce face bunătațe, nu este până la unul, toți s'au abătut împreună netrebniți s'au făcut"⁵⁾. Precum nimeni împiedecându-se și căzând pe stradă nu rămâne jos, — tot așa nici cel ce cade în mocirla păcatului.

Trezește-te deci, iubite frate din amorțeala păcatului, deschide-ți urechile infundate și auzi glasul de chemare al Domnului, care te vrea și pe tine alături de cei aleși la praznicul vieții, la nunta Fiului Său, pe care Duminecă de Duminecă, sărbătoare de sărbătoare o face pe altarele sfintelor noastre biserici.

„Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați"⁶⁾ de păcate — vă invită Domnul. Veniți la nuntă, căci locuri sunt destule. Vino, iubite frate, oricine ai fi, bogat sau sărac, soldat

¹⁾ Sf. Ciprian, *De mortalitate*, apud Pr. C. Iordachescu, *Istoria vechii literaturi creștine*, I, Iași, 1934, p. 197. ²⁾ Luca, 15; 11 sq. ³⁾ Matei, 22,2 sq. ⁴⁾ Luca, 14, 16—23. ⁵⁾ Rom., 3, 10—12. ⁶⁾ Matei, 11, 28.

sau împărat, veniți toți cei ce purtați în sufletul vostru pecetea *chipului* lui Dumnezeu. Veniți veseli la nuntă, îmbrăcați ca de nuntă. Desbrăcați haina murdară a păcatului și îmbrăcați haina curată și frumoasă a virtuții, a viețuirii cu Hristos. Lepădați-vă de *viețuirea de mai înainte, de omul cel vechiu* ¹⁾ și de faptele lui ²⁾, și-vă îmbrăcați în *omul cel nou*, care se înnoește după chipul celui ce l-a făcut ³⁾.

Înainte, de a intra la nuntă (la sf. împărtășire) fiecare (în scaunul mărturisirii) să-și cerceteze *tapta* ⁴⁾ și *pe sine* ⁵⁾; să-și omoare mădularele de pe pământ (desfrâul, necurăția, patima, etc.) ⁶⁾; să-și *răstignească patimile* ⁷⁾ și *trupul păcatului* ⁸⁾ să dărâme peretele *despărțitor al urii* față de aproapele ⁹⁾ — și, *desbrăcându-se de păcatele cărnii* ¹⁰⁾, de omul cel vechiu ¹¹⁾ să se îmbrace în *omul cel nou* ¹²⁾.

Nu vă temeți de piedecile adesea serioase și greu de trecut, pe care vi le pune Satana în cale, spre a schimba hotărîrea voastră de a părăsi lumea plăcerilor șgomotoase și a întunerecului.

Va trebui să luați *lupta* cu cel ce dintru început a fost omoritor de oameni. Va stă la dispoziție *armătura lui Dumnezeu*, cu care puteți stinge săgețile cele aprinse ale diavolului, și cu ajutorul căreia puteți sta cu succes împotriva stăpânitorului întunerecului acestui veac ¹³⁾.

Hotărâți-vă, deci, să dați ascultare chemării lui Dumnezeu, a cărui îndelungă răbdare și *nepusă bunătate înțește să aducă pe păcătoși la pocăință* ¹⁴⁾.

Nu uitați că *păcătoșii* sunt *izvoare fără de apă, neguri purtate de furtună* ¹⁵⁾. Gândiți-vă că *vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării* ¹⁶⁾. Impietrirea și nepocăita inimă adună *mânie* în ziua mâniei și a dreptei judecăți a lui Dumnezeu, care va da fiecăruia după faptele lui: celor *împotriviți*, care se opun adevărului, dar se supun nedreptății, *mânie și urgie; necaz și strâmtorare* peste tot sufletul omului făcător de rău; — iar pe cei ce fac binele Domnul îi încununază cu slavă și cînste ¹⁷⁾.

¹⁾ Efes., 4,22; Col., 3,9. ²⁾ Gal., 5,19. ³⁾ Colos., 3, 9—10. ⁴⁾ Gal., 6,4. ⁵⁾ I. Cor., 11,28. ⁶⁾ Col., 3,5 sq. ⁷⁾ Gal., 5,24. ⁸⁾ Rom., 4,6. ⁹⁾ Efes., 2,14. ¹⁰⁾ Col., 2,11. ¹¹⁾ Rom., 4,6. ¹²⁾ Efes., 2, 5; Col., 3,8. ¹³⁾ Efes., 6,11, 17. ¹⁴⁾ Rom., 2,4. ¹⁵⁾ II Petru, 2,17. ¹⁶⁾ Efes., 5,6. ¹⁷⁾ Rom., 2, 5—10.

III

După ce ați reușit, prin luptă dreaptă, să vă *eliberați* de sub jugul apăsător al păcatului ¹⁾ și v'ați *lepădat* de lucrurile întunerecului, folosindu-vă de *armele luminii* ²⁾, — și după ce ați făcut, prin harul lui Dumnezeu, *lumină în peștera întunecată* și murdară a sufletului vostru, *schimbându-vă la față prin înnoirea minții voastre*, ³⁾ — veniți acum toți cei ce v'ați împăcat cu Dumnezeu, ⁴⁾ și intrați la nuntă. Aproiați-Vă, cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste, de *Păharul mântuirii* și al binecuvântării ⁵⁾. Veniți de vă *imbrăcați cu Hristos* prin împărtășirea cu Trupul și Sângele Lui scump, ca să puteți spune și voi cu Apostolul: „*M'am răstignit cu Hristos, de acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine*“. ⁶⁾

Voi, cei ce ați *murit păcatului* ⁷⁾, și prin *botez v'ați îngropat împreună cu Hristos* ⁸⁾, — voi — prin împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos — sunteți *renăscuți* și deci chemați la o viață nouă, având asigurarea că veți fi părtași învierii Lui. ⁹⁾

Voi cari ați fost *morți în păcate și împărățiți de păcat* ¹⁰⁾, veți fi vii prin Hristos ¹¹⁾, și veți împărați cu Hristos în viața večnică ¹²⁾, cu puterea de *a judeca chiar pe îngeri*, ¹³⁾ stând în vecl de-a-dreapta puterii întru cele înalte ¹⁴⁾.

Voi — vă zic cu același Apostol — *erați fără Hristos, străinați de cetățenia cerului*; iar acum întru Hristos Iisus, voi, care oarecând erați departe, *v'ați apropiat prin sângele lui Hristos*, căci el este *pacea noastră* ¹⁵⁾.

Voi, cari oarecând erați *întunerec* ¹⁶⁾ și stăpâniți de puterile întunerecului, acum, după împărtășirea cu sfințele Taine, sunteți *lumină* întru Domnul ¹⁷⁾. De aceea acum, când „întunerecul se duce și lumina adevărată începe să răsără“ ¹⁸⁾, trebuie să umblați ca *fiii luminei* ¹⁹⁾, ca fiii lui Dumnezeu, care însuși este lumină. Apostolul cel iubit ne avertizează zicând: „*Dacă zicem că avem împărtășire cu el și umblăm în întunerec, mințim și nu lucrăm adevărul; iar dacă umblăm în lumină, cum el este în lumină, avem împărtășire unul cu altul și sângele lui Iisus, Fiul lui, ne curățește de orice păcat*“ ²⁰⁾.

¹⁾ Rom., 6,16. ²⁾ Rom., 13,12. ³⁾ Rom., 12,2. ⁴⁾ Rom., 5,10. ⁵⁾ I Cor., 10,16. ⁶⁾ Gal., 2,20. ⁷⁾ Rom., 6,2. ⁸⁾ Rom. 6,4. ⁹⁾ Rom. 6,5. ¹⁰⁾ Efes., 2,5; Rom. 6,12,14. ¹¹⁾ Efes., 2,5. ¹²⁾ Rom., 5,17. ¹³⁾ I Cor., 6,3. ¹⁴⁾ Efes., 2,6. ¹⁵⁾ Efes., 2,12-14. ¹⁶⁾ Efes., 5,8. ¹⁷⁾ Efes., 5,8. ¹⁸⁾ I Ioan, 2,8. ¹⁹⁾ Efes., 5,9; Gal., 5,22. ²⁰⁾ I Ioan, 1, 5-7.

După ce ne orientăm să știm că cineva este în întunerec sau în lumină, fiu al lui Dumnezeu sau fiu al diavolului — mă veți întreba. Răspunsul ni l dă același Apostol: „*Cine săvârșește păcatul este dela diavolul.. Oricine este născut din Dumnezeu nu săvârșește păcat, pentru că sămânța lui Dumnezeu rămâne în el și nu poate să păcătuiască... Oricine nu face dreptate, nu este din Dumnezeu, asemenea și cel ce nu iubește pe fratele său... Oricine urăște pe fratele său este omoritor de oameni și știți că orice omoritor de oameni nu are viață veșnică...*” ¹⁾.

Fiii lui Dumnezeu împlinesc o singură poruncă: *porunca iubirii fratelui*, oricine ar fi el, „căci toată legea — ne asigură sf. ap. Pavel — se cuprinde într'un cuvânt, adică: „*Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși*” ²⁾.

IV

Cel ce s'au împărtășit cu *irednicie* din *Păharul binecuvântării*, s'au îmbrăcat cu putere de sus, devenind fiii ai lui Dumnezeu și filii ai imperiului luminii celei neapropiate. Cei ce au *nesocotit* Trupul Domnului, mâncând și bând, cu *nevrednicie*, s'au făcut *vinovați față de Trupul și Sângele Domnului*. Ei au băut *osândă* — pentru că au băut din *Păharul dracilor*.³⁾

Fiii luminii se împărtășesc din Păharul mântuirii, — iar filii întunerecului se împărtășesc din Păharul dracilor. Cele două imperii ca și cetățenii lor se înfruntă de mil de ani, ducând războiul de exterminare reciprocă. Războiul actual este numai un simplu *episod* din istoria războiului celor două imperii.

Cetățenii întunerecului sunt dominați de „*faptele trupului*”, care sunt acestea: *preacurvie, desfrâu, necurăție, necumpătate, fermecătorii, vrajbe, certuri, zavistii, mâni, gâlcevi, desbinări, eresuri, pisme, ucideri, beții, chefuri*.⁴⁾

Cetățenii luminii, mânați și stăpâniți de Duhul lui Dumnezeu, se dovedesc a fi atari prin: *dragoste, bucurie, pace, îndelungă-răbdare, bunătate, faceri de bine, credință, blândețe și cumpătate*.⁵⁾

Este, deci, firesc ca cel *altoți*, prin împărtășirea cu sf. Taie, pe trunchiul vieții, care este Hristos, să aducă roade îmbelșugate. Despre aceasta ne asigură Mântuitorul zicând: „*Cel ce rămâne în mine și eu în el, acesta aduce roadă multă, pentru că fără de mine nu puteți face nimic*”.⁶⁾

¹⁾ I Ioan, 3, 8—15. ²⁾ Gal., 5, 14. ³⁾ I Cor., 11, 26—29. ⁴⁾ Gal., 5, 19-21.

⁵⁾ Gal., 5, 22 sq. ⁶⁾ Ioan, 15, 5

Iată care este *rostul* fiilor lumini: să rămână în Hristos.

Cine face altfel, după ce a luat în sufletul său *comoara* de mult preț, i se potrivește adevărul zicătoarei: „*Câinele se întoarce la vărsătura sa și porcul scâldat vine în noroiul mirciei*“.¹⁾

După ce v-ați eliberat de robia păcatului și ați evadat din împărăția întunerecului vă îndemn să alergați drept *înainte*, să alergați la *șintă*.²⁾ *Nu vă uitați înapoi la dulceața păcatului părăsită*, ca să nu vă prefaceți și voi ca femela lui *Lot* în stâlp de sare.³⁾ Cine pune mâna pe *plugul* mântuirii și se uită cu *înd* înapoi nu va intra întru împărăția cerurilor.⁴⁾

Considerați cele părăsite, cele lăsate înapoi, drept *gunoarie* față de prețul cel mare al cunoștinței lui Hristos.⁵⁾ Dacă aveți pe Hristos aveți *viață*, aveți comoara cea neprețuită, pe care molliile nu o strică și nici furii nu o sapă nici o fură.⁶⁾ Dacă aveți pe Hristos aveți *cetățenia cerului*.

Sunteți, deci, un fel de *luceteri* strălucitori pe bolta Bisericii luptătoare; *arhangheli* binevestitori ai unei *vieți noi* și a unei *lumi noi*,⁷⁾ în care va avea să domnească *libertatea, dreptatea, armonia și pacea eternă*.

Un neam are dreptul la viață atâta timp cât crede în dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu⁸⁾ și-și altoiește viața pe trunchiul dătător de viață al Evangheliei Mântuitorului. Depărtarea de Dumnezeu și de Biserica adevărată a Fiului Său duce în mod *inevitabil* la pierzare. Neamurile, cari fug de *lumina lui Hristos*, se vor *cutunda în întuneric*; mai de vreme ori mai târziu vor dispărea, cum au mai dispărut atâtea popoare, cari au uitat pe Creator și legile Lui sfinte.

Fiii Neamului românesc să ia aminte la cuvintele Apostolului, care le poruncește zicând:

„*Că fiii luminii să umblați. răscumpărând vremea căci zilele rele sunt*“.⁹⁾

Prof. Dr. Gh. Cotoșman
prof. de Teologie

¹⁾ Il Petru, 2,22, ²⁾ Filip., 3,13. ³⁾ Gen., 19,26; Filip., 3,13. ⁴⁾ Luca, 9,62, ⁵⁾ Filip., 3, 7-8, ⁶⁾ Matei, 6,20. ⁷⁾ Il Petru, 3,13. ⁸⁾ I Ioan, 5,5. ⁹⁾ Efes., 5,16.

Criza pentru suflet *)

„Atunci Iisus a zis slăbănogului: Fiule iartă-se ție păcatele tale.“ (Marcu 11, 5)

Iubiți credincioși,

Sfânta Evanghelië de azi, ne istorisește vindecarea unui slăbănog. Anume, Domnul nostru Iisus Hristos, venind din pustiile, a ajuns în orașelul Capernaum. Lățindu-se vestea despre frumuseța învățăturilor sale și despre multele minuni ce le-a săvârșit, mulțime mare de popor îl înconjură. Din pricina mulțimii, care asculta cu nesaț cuvântul sfânt, Iisus s'a retras într'o casă, care într'o clipă se umplu de popor, încât nu mai încăpeau nici pe la ușă.

În Capernaum era un slăbănog, care deși încercase vindecare la toți doctorii, a fost așa de slăbit, încât nu se putea scula din patul suferințelor sale. Auzind, că Domnul e acolo, o ultimă rază de nădejde începe să îl încălzească sufletul, și cu toate că nu se putea mișca din așternutul său, nu-și pierdu nădejdea, ci stăruie de prietenii săi, ca să-l ducă înaintea lui Iisus să-l mântuiască de boala sa.

Însă, îmbulzeala era așa de mare, încât a fost cu neputință să intre pe ușa casei, la Iisus. Dar dorul feirbinte al celui slăbănog, de a se vindeca, precum și mila celor patru, față de prietenul lor suferind, îl făcu să nu scape nici un prileji, au descoperit casa unde se afla Iisus și prin — spărtura aceia, au slobozit la picioarele Mântuitorului patul, în care zăcea slăbănogul.

Slăbănogul, care zăcea pe patul suferințelor, de pe urma păcatelor tinereții, cari păcate, îl istovise puterile, aducându-i în starea nenorocită, de a nu se mai putea nici mișca, știa bine că Iisus cunoaște tot trecutul lui, deci chiar și pricina boalei lui, deaceia ajuns în fața lui Iisus, nu îndrăznea a grăi măcar un cuvânt,

Dar credința lui, și mai ales cânta de păcatele săvârșite, i-au fost răsplătite, căci Iisus văzându-l, întrerupse pe o clipă a grăi celor de față învățăturile sale, și fără să-i mai lase pa-

*) Predică pentru Dumineca 11-a din Post.

raliticului timp, să-și spună rugămintea, i-a zis: „Indrăznește Fiule, iartă-se ție păcatele tale“.

O liniște de mormânt se produse în clipa acela, și o nedumerire se citea mai ales pe fețele fariseilor și cărturarilor, prezenți la această întâmplare. Dar Iisus, cunoscând îndată gândurile lor și ca să dovedească celor ce cărtiau în ascuns, că are puterea să ierte păcatele, a zis slăbănogului: „Scoală-te și ridică-ți patul și mergi la casa ta.“

Câtă bucurie și ce fericire pe acest nenorocit, care de atâta amar de vreme își târâse suferințele, purtat de alții. Din neputincios și schilod ce era, în urma cuvintelor mântuitoare ale Dumnezeescului Isus, se vede deodată însănătoșit atât sufletește cât și trupește și luându-și spre uimirea celor de față patul său, a mers la casa sa, mărind pe Dumnezeu.

Iubiți credincioși,

Din cuprinsul Sfintei Evanghelii de azi vedem, că neputința trupească a slăbănogului, nu era decât consecința funestă a boalei lui sufletești. Deaceia, Mântuitorul îl și vindecă mai întâi de boala sufletului, iertându-i păcatele. Cunoscând boalele trupului, să vedem iubii credincioși, care este cauza boalelor sufletești?

Sufletul, știm că este schinteia dumnezească în om, și că trupul, este numai vasul, în care petrece sufletul, în vremelnica lui cale pământească. — Omul fără suflet, este asemenea unei lumi fără vlață, unei chitare fără de strune. Cauza principală a boalelor sufletești sunt *păcatele*. — Zadarnică este sănătatea trupească, fără sănătatea sufletească. În zadar va fi omul înconjurat de bunătățile lumești cele mai de preț, dacă sufletul este confundat în păcate, izvorul tuturor relelor și suferințelor. După cum trupul are lipsă de hrană, așa e și cu sufletul. Hrana sufletului o formează Cuvântul lui Dumnezeu. Din el se revarsă, — ca un mănunchi făcut din cele mai frumoase și mirăsi-toare flori, — belșugul milei, al dragostei, al iertării și al răbdării.

Sufletul, mai ades este uitat, părgănit, asemenea unei holde lăsată pradă spinilor și mărăcinilor, deși singur sufletul reprezintă o eternă valoare, căci zice sfânta scriptură: „ce va da în schimb omul pentru sufletul său?“

Să ne îngrijim deci acest tezaur, pe care furii nu-l sapă și mollile nu-l mănâncă, să nu uităm de sănătatea sufletului și dacă observăm că este bolnav, să-l hrănim de grabă, cu Cuvântul lui Dumnezeu și îl vom vindeca.

Ilustrez aceasta cu o mică, dar grăitoare povestire: Unul împărat i-s'a bolnăvit micul său fiu și mare înfrigurare puse stăpânire la palat și în țară, pe toate înimile. Au fost chemați doctorii cei mai vestiți, dar nimeni nu putu să-l vindece pe prinț. Intr'o bună zi, se prezintă înaintea împăratului un curtean bătrân care se angajă, ca în zece zile, să-l vindece pe prințul bolnav.

La început împăratul a stat la îndoială, apoi îi porunci să se ducă în camera prințului bolnav, să-l vindece. Bătrânul curtean, intra zi de zi la prinț, deschidea Cartea Sfântă și îi citea din ea, Cuvântul lui Dumnezeu și minunea minunilor, în mai puțin de zece zile, fiul împăratului se făcu sănătos.

Ce se întâmplase? Doctorii, cari nu cunoșteau decât boalele trupului, nu puteau ști boala sufletească a prințului, nici leacul acelei boli.

În schimb, bătrânul curtean cunoștea taina sufletului fiului de împărat, și hrănind sufletul bolnav al prințului, cu Cuvântul dumnezeesc din Cartea Sfântă, redete prințului sănătatea.

Iubiți Credincioși!

Acum în post, este mai ales timpul, bine venit, ca să ne îngrijim de sănătatea sufletului, căci numai el dă rost acestei vieți, el pune greutate în balanța faptelor noastre, și numai prin el, putem dobândi mântuirea și viața de vecl.

Patru erau, cei ce au dus pe slăbănogul din Evanghelia de azi, la picioarele Mântuitorului.

Să alergăm și noi, la doctorul sufletesc, luându-ne, asemenea slăbănogului, patru însoțitori, cari să-ne ducă păcatele noastre, la picioarele Mântuitorului. Acești patru însoțitori să ne fie: cercetarea conștiinței, părerea de rău pentru păcatele ce am făcut, mărturisirea păcatelor înaintea duhovnicului și în urmă, hotărârea neclintită, de a nu mai păcătui.

Așa, ne vom învrednici să auzim și noi cuvintele Mântuitorului, rostite slăbănogului în sfânta Evanghelle de azi: „Fiule, iartă-se ție păcatele tale, Amin.

Pr. Gheorghe Terebențiu

„Bucură-Te cea plină de dar“ *)

Iubiții mei credincioși!

Ați privit vreo dată cu atenție ușile împărătești ale bisericii?.. Acestea ce sunt la mijlocul iconostasului?.. Ați băgat de samă ce icoană este pictată pe ele?.. Frumoasa icoană a Bunei-Vestiri. Și de ce oare tocmai pe aceste uși? Poate și pentru că închipule ușile cerești, ușa raifului, ușa care duce la viață, la viața cea nemuritoare în Domnul. La fericirea cea veșnică. — Căci precum aceste uși vi se deschid pentru a primi sf. Cuminecătura, adică pe Dl. Iisus, trupul și sângele Lui, așa Buna-vestire este ușa prin care s'a deschis lumii întregi, calea spre Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Cu adevărat un sfânt Părinte ne spune, că Bunavestire este începătura sărbătorilor creștinești. Iar troparul praznicului zice: „Astăzi este începătura mântuirii noastre și arătarea tainei cei din veac“.

Prin Bunavestire se apropie Ceriurile de pământ. Se plinește făgăduința. Se coboară „darul și adevărul“ pe pământ. Se vestește lumii bucuria mântuirii. Se biruește răul. Și se hotărâncește o lume și o viață nouă, aducătoare de lumină, de fericire, de mântuire.

Prin Bunavestire se apropie Dumnezeu de tine omule, de tine „călătorule căzut între tâlhari.“ Vine la tine. Te ridică, te conduce, te hrănește, te învață, te mângăie, te întărește, te mântuește.

Intrebarea naște: 1. Cum te apropii tu de Domnul și de Sfânta Sa Maică? și

2. Cum cinstești tu această mare sărbătoare?

I.

Am văzut cu toții flori și ierburi, cari își întorc fața spre soare. Ar vrea parcă să se apropie cât mai mult de el. Să-l aibă vecinic în ele și cu ele. Nu pot vorbi, dar de ar putea ar spune fericirea ce o simt în fața soarelui, carele le dă lumina, căldura, puterea și voința.

O floare e și omul. Floare cu suflet, cu rațiune, cu o vi-

*) Predică la Sărbătoarea Bunei-Vestiri.

ată mai complicată. Cu o inimă ce simte, suferă, se bucură, trăește. Și care știe și simte că prin puterea lui Dumnezeu are viața. Că prin darul lui Dumnezeu stăpânește lumea. Și prin iubirea lui Dumnezeu are fericirea vieții. — O are, dacă se apropie și el de Dumnezeu și dacă dorește această fericire. Dacă iubeste pe Dumnezeu și dacă dorește această fericire. Dacă iubeste pe Dumnezeu, îl ascultă și umblă în căile Lui.

O, dar apropierea de Dumnezeu, cere eforturi sufletești și trupești. Și omul e slab. Are lipsă de mult ajutor. Și acest ajutor îl găsim așa de des, la Maica Domnului și Maica noastră a tuturor. Bunătatea Ei nu are margini. Solirile Ei pentru noi cei păcătoși nu încetează nici-odată. Iubirea Ei este fără de sfârșit, pentru noi cei păcătoși.

Ingerul-Arhanghel Gavril îi spune: „Cea plină de dar“. Și din acest dar împarte lumii noastre cu dărnicie și fără încetare. Ingerul îi mai spune: „Domnul este cu Tine“ Și dacă Maica Domnului este azi cu noi, prin Ea este cu noi și însuși Fiul Ei, Mântuitorul nostru.

O, iubite creștine, apropierea ta de Maica Domnului, este rodul credinței tale în Dumnezeu. Această apropiere, înșamnă biruință creștinească. Înșamnă hotărâre întru a urma îndemnurile Evangheliilor. Înșamnă statornicie în calea binelui. Și înșamnă „inimă înfrântă și smerită, pe care Dumnezeu nu o va urgisi.“

Mal înșamnă și îndreptare, pocăință, priveghere, post și rugăciune. Înșamnă cunoașterea adevărului și urmarea lui. Viața nepătată, sfințenie, răbdare, milă, jertfă... — cu un cuvânt, colierul virtuților creștinești.

Dacă ai acest colier al virtuților creștine, ai și pe Maica Domnului lângă tine. Atunci te-ai apropiat cu adevărat de Sfânta Maică și de Fiul Ei, Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos. Atunci ai tot ce-ți trebuie pentru o viață liniștită, fericită, îndestulată și mântuită. Atunci apropierea ta de Domnul și de Sfânta Sa Maică ai făcut-o, nu numai cu buzele, dar cu inima, cu voința, cu purtarea ta.

Un tânăr student român a plecat să studieze la Paris. Mama lui îi dăduse o educație aleasă și astfel nu-i mirare, că mama sa îi apărea adese-ori. El scrisese unui prieten al său din București: „Eu trăiesc în prezența reală a mamei mele. Când sunt bun, când sunt în comunicare cu Dumnezeu, văd că im

surâle de departe. Câte-odată în rugăciunile mele, cred a auzi rugăciunea ei însoțind pe a mea, ca și cum am făcut sara împreună, în fața Icoanei Prea Curatei". (Dr. Gr. Gh. Comșa: O mie de pilde, Pilda 489).

O, ași dori așa de mult, ca noi toți să trăim în prezența reală a Maicii Dului, ca apropierea sufletească a fiecăruia din noi, să se asemene cu cea a tânărului student, de mama sa, și prin ea de Maica Domnului.

II

Și ași mai dori, ca această sărbătoare a Bunei Vestiri, să fie prăznuită de fiecare din noi, cu aleasă purtare, cu cucernice rugăciuni, cu pilde de viață creștinească și cu cercetarea Sf-tei biserici.

Ori, cum o prăznuiești tu, iubite creștine? Te văd îmbrăcat frumos și îngrijit. Toate formele din afară sunt bine prinse, și minuoșos îngrijite. Te văd stând cucernic și ascultând sfintele slujbe. Văd o lumină de bunătate strălucind în ochii tăi. O sfoasă purtare în mișcări. O înălțare a cugetului spre Dumnezeu. Te văd aruncând un ban în tas... și de multe-ori apoi așteptând ceva.

Sunt tot atâtea semne că praznicul Bunei-Vestiri îl cunoști, îl prețuești, îl cinstești. Și e frumos, e creștinesc lucru.

Dar prin viața ta de acasă, din familie, din societate, dedești oare, că purtarea ta din sf. biserică, e un îndreptar pentru tine și afară de biserică? Că faptele tale isvorăsc din o convingere, ca prin ele să dedești pe creștinul? Că în casa ta se face rugăciune, milă...? Că copiii tăi îi conduci și pe ei la sfânta biserică? Că ai grijă și de îmbrăcămintea lor sufletească? Nu numai de cea trupească? Iar când arunci banul tău în tasul bisericii, de ce aștepti adese să-ți fie schimbat ca să dai o neînsemnată sumă de 1 leu?

Prăznuirea Bunei Vestiri, trebuie să o faci și cu sufletul. Cu sufletul curat. Cu dorința de îndreptare. Cu hotărârea de a urma numai binele. De a da exemplu bun copiilor. Cu un cuvânt, de a cinsti această sărbătoare prin toată purtarea și viața ta.

Așa înțelegi și tu să cinstești sărbătoarea Bunei-Vestiri?

Dacă suntem la un gând, vom fi cred și la o acțiune. Și Maica Domnului, către care Ingerul Gavriil a zis astăzi: Bu-

curăte cea plină de dar¹⁾, ne va da și nouă din darurile Sale, ne va întări și ne va face ca să sporim, în toate cele bune. Spre mărirea lui Dumnezeu și spre fericirea și mântuirea noastră.. Amin.

Preot Grigorie Vermeșan

Crucea suferinței ¹⁾

Prin multe suferințe ni se cade nouă să intrăm într-o împărăție a lui Dumnezeu²⁾.
(Fapt. 14,22)

Iubiți credincioși,

Am ajuns cu ajutorul lui Dumnezeu la jumătatea ostentoarei căi a marelui post. Puterile multora dintre cei ce au străbătut creștinește această cale, au început să slăbească. Cunosând această slăbiciune omenească, Biserica noastră drept măritoare a rânduit, de aceea, ca astăzi, în Dumineca a treia din post, să pună înaintea iubitorilor de Hristos preacuratul și de viață purtătorul lemn al Crucii, pentruca toți cu inimă curată privindu-l și cu adâncă smerenie închinându-i-se, să ia puteri noi și astfel să poată duce până la capăt lupta cea grea a postului. La această înjumătățire a postului, Crucea biruitoare a Domnului stă înfiptă în mijlocul bisericii, pentruca, — după glasul cărților sfinte — „precum acei ce merg pe o cale grea și lungă, ostentându-se de greutatea ei, dacă află undeva vreun copac rămușor și cu frunze multe, făcând umbră mare, ei șezând puțin se odihnesc și ca și cum s'ar înnoi prin odihnă, fac și cealaltă rămășiță; așa și acum într-o această vreme a postului, într-o această cale grea și cu osteneală, este înfiptă Crucea cea aducătoare de viață... dându-ne nouă ușurare și răsuflare sau întărire și făcând pe cei ostentiți voloși pentru restul ostentării“. (Trifod).

¹⁾ Predică pentru Dumineca a III-a din post.

Cu ochii ațintiți asupra mântuitoarei Cruci, să zăbovim puțin asupra înțelesului crucii nevăzute a suferințelor noastre, pe care sf. Evanghelie de astăzi, ne îndeamnă să o purtăm, vrând prin aceasta, să ne pregătească sufletul pentru înfricoșatele și de viață purtătoarele patimi, pe care Fiul lui Dumnezeu pentru noi și pentru a noastră mântuire le-a răbdat pe Cruce.

Iubiți credincioși,

Nu este om pe fața pământului, bogat sau sărac, învățat sau neînvățat, care să poată spune că n'a simțit niciodată sub o formă sau alta greutatea acestei cruci nevăzute. Căci boalele, strâmtorările, prigoana suferită pe nedrept, pagubele de tot felul, pierderea unei ființe dragi, în care ți-ai fost pus toate nădejdiile și încă multe altele asemenea acestora, ce sunt oare, dacă nu tot atâtea cruci, trimise de Dumnezeu asupra oamenilor.

Ar putea întreba cineva: dar dacă Dumnezeu e atotbun, atotiubitor și multmilostiv, de ce rânduește ca omul să sufere atât de mult pe pământ? Iată răspunsul sf. Scripturi la această nedumerire omenească: „Pe care Dumnezeu îl iubește, îl ceartă și pe care îl primește il bate cu varga“. (Evrei 12 6).

Crucea suferințelor, ne aduce apoi mari și negrăite foloase duhovnicești.

Omul, adeseori, numai sub greutatea ei se deșteaptă din somnul păcatelor și al nepăsării lui față de suflet; numai în durere și strâmtorare se gândește la Dumnezeu.

Inchipuiți-vă de pildă „un copilăș care aleargă după un fluture fără să-și dea seama că a ajuns la marginea prăpastiei. Mamă-sa îl cheamă disperată; văzându-l însă nepăsător, fuge după el, îl ajunge în ultima clipă, îl trage cu putere scăpându-l astfel dela moarte. Copilul sperându-se și simțind durere va începe să plângă“.

Cine nu va spune acum că durerea pricinuită copilului prin intervenția mamei, i-a fost de cel mai mare folos, pentru că l-a salvat viața?

Tot așa și suferințele și durerile noastre, pe care Dumnezeu ni-le trimite uneori, nu sunt decât numai și numai spre binele și folosul nostru sufletesc.

„Sunt unii pomi pe care e de ajuns să-i scuturi spre a-le culege fructele; sunt însă alții în care trebuie să isbim cu bețe

spre a putea obține ceva. Tot așa sunt și unele suflete care se trezesc la cel dintâi valet, după cum sunt altele, care nu simt, nu vibrează decât atunci când sunt scăldate în lacrimi și suferințe. Precum din cremene numai prin lovire facem să scapere schintei, tot așa unele suflete trebuiesc lovite, ca să izvorească lumină și să scoată la suprafață comori ascunse”.

Cu cât crucea suferinței pe care o purtăm este mai grea cu atât ne curățăm mai mult de păcatele cu care sufletul nostru este încărcat. Acest adevăr a fost înțeles atât de bine de fericiții Augustin, când zice: „O, Dumnezeu meu, pedepsește-mă căci, bate-mă aici, ca să nu mă pedepsești în vecinicie”.

Crucea suferinței îsgonește apoi din inima omului păcatul mândriei și al încrederii prea mari în puterile sale proprii, învățându-l să cunoască smerenia. Numai în dureri și suferințe, ne dăm seama de slăbiciunea puterilor noastre, de nimicnicia noastră; numai acum cunoaștem că fără mila și ajutorul lui Dumnezeu nu putem face nimic în vederea ridicării și împăcării noastre cu El.

Crucea suferințelor ne aduce și alt folos sufletesc, anume, ea asigură și mărește meritele noastre înaintea lui Dumnezeu. Este știut că înaintea oamenilor, un lucru e socotit cu atât mai vrednic de răsplată, cu cât a fost săvârșit mai greu. Cu atât mai mult, judecătorul cel atotdrept va răsplăti suferințele noastre, ca și toate străduințele noastre cele bune în luptă cu ispitele și cu poftetele cele păcătoase ale trupului nostru. Iată de ce zice sf. Scriptură: „Că prin multe suferințe ni se cade nouă să intrăm întru împărăția lui Dumnezeu.” (Fapt. 14,22)

Labiți credincioși,

Stând astăzi în fața sf. și de viață purtătoarei cruci să o privim adânc și să ne întrebăm: oare lipsurile, suferințele și durerile noastre, de care atât de mult ne plângem, se pot asemăna câtuși de puțin cu lipsurile, suferințele și durerile nemărginite, răbdate cu atâta seninătate și bucurie, de Cel ce gol, cu fruntea însângerată, cu coasta, mâini e și picioarele străpunse, stă răstignit pe ea?

Ocrotiți fiind de arma cea nebiruită a Crucii Domnului, să ne străduim, a purta fără murmur, fără cârtire și cu încredere nesdruncnată în ajutorul Celui de sus, toate suferințele

toate durerile, toate neajunsurile și strâmtorările pe care Dumnezeu, spre binele și folosul nostru sufletesc și spre încercarea credinței noastre în El, ni-le trimite din când în când.

Cu aceste gânduri, să zicem toți, din tot sufletul: „Întărește-ne Stăpâne Hristoase, cu Crucea Ta, ca să putem răbda crucea suferinței noastre; păzește-ne de ispitele și năvălirile celui rău și ne fă vrednici a ne închina patimilor Tale celor dumnezești și învierii din morți.” *Amln.*

Pr. I. Ciocan

REVISTA CĂRȚILOR

Dr. BURKARD FRISCHKOPF, *Gott und unsere Zeit*, (conferințe) Einsiedeln (Elveția) 1941, 206 pag.

Creștinismul constituie cu adevărat piatra de hotar dintre două lumi diametral opuse: o lume fallmentară ce dispare ca o fantomă și alta ce se ridică prin dinamismul spiritual. Cu toate că spiritualismul creștin — sublima ideologie a divinului galileean — și-a formulat și lămurit încă din început principiile fundamentale, totuși în urma evoluției spiritual-culturale, materialismul și raționalismul caută să submineze acest grandios edificiu.

Exceptându-se aberațiile ateiste ale bolșevismului iudeo-marxist, țesute atât de diabolic pe un fond de psihoză patologică, de Kahalul mondial, s'au ivit și se lvesc încă atâtea ideologii sectare, care lovesc concentric la temelile sanctuarului doctrinar al creștinismului.

Biserica trebuie astfel să stea în permanență defensivă, respingând diferitele atacuri și justificând temelurile sale doctrinale.

În aceste timpuri cruciale, trăind veacul dogmatismului sectar raționalist cu mulțimea de sisteme filosofico-sociale și străbătând o epocă de tranziție, lămurirea și justificarea subtil-melor principiilor creștine se impune ca un imperativ categoric.

Lucrarea ce o semnalăm cuprinzând conferințele distinsului profesor de teologie, Dr. Burkard Frischkopf, vine să aducă lumină în nebuloza scepticismului și necredinței din zilele noastre.

Subiectele dogmatico-apologetice, tratate cu deplină competență teologică, ne prezintă într-o perfectă claritate pe Dumnezeu în referințele Sale cu lumea.

Opul scris într'un stil limpede și curgător cuprinde următoarele conferințe: Credința în Dumnezeu și ateismul; Dumnezeu dorința sufletelor; Existența lui Dumnezeu; Cum ne depărtăm de Dumnezeu; Ce este Dumnezeu; Dumnezeu și omul; Providența; Trinitatea; Dumnezeu creatorul ordinii morale; Hristos, așteptarea popoarelor; Hristos născut în sărăcie și

simplitate ; Hristos în concepția veacurilor ; Dumnezeirea lui Hristos ; Hristos și Sf. Scriptură ; Teantropia lui Hristos ; Invățătura și personalitatea lui Hristos ; Hristos și Biserica ; Hristos și pacea ; Hristos și problema morală ; Hristos și omul nou ; Hristos în euharistie ; Sf. Duh, filiața și activitatea Lui ; Duhul adevărului.

Conferințele părintelui D. Frischkopf, rostite de pe amvon, splendide exemplare de apologie, redată într'o expunere fascinantă, — cu excepția câtorva de nuanță catolică, — pot servi de model oricărui preot.

* * *

Pr. IOAN CHIOARU, *Comunismul, negația lui Dumnezeu și a omului*, Editura „Țara”, Siblu 1942, pp. 61, Lei 50.

Celebrii reprezentanți ai genului omenesc au revoluționat epocile cu scrierile lor, în năzuința de a întrona fericirea, ce parcă slidează cu aristocratică aroganță orice încercare umană. A trebuit să radieze lumina creștinismului, ca să traseze superbul defileu spre fericire.

Cu toate acestea i s'au opus atâtea curente utopiste și sisteme materialiste, culminate în bolșevismul moscovit, preconizând metode de conciliere socială.

Autorul lucrării de față, un eminent preot siblan, doctor în teologie, tratează comunismul după constatările pe teren, prezentându-ni-l în toată nuditatea lui.

După un scurt istoric al socialismului, ne arată și ne dezvoltă esența comunismului : negația lui Dumnezeu și degradarea omului. Comunismul împrumută dialectica filozofiei hegeliane pe care își bazează sistemul său și intervertește conceptul idealismului.

Pentru a ne evidenția antiteza dintre creștinism și comunism, tratează în capitole separate concepția creștină și pe cea comunistă, despre om. În concepția creștină omul este imaginea lui Dumnezeu, decăzut prin păcatul adamitic din grația primordială, dar reîntegrat în har prin grația sfințitoare a Mântuitorului Isus Hristos. Suprema fericire pentru un creștin este comuniunea de viață cu Dumnezeu. În comunism omul nu are nici o valoare. El este o simplă mașină de producție, o simplă verigă din lanțul mare, care e clasa. Antipersonalismul marxist reduce pe om la starea de animal. Materialismul istoric exclude orice scântea divină în om. Desbrăcat de orice idee

spirituală, de orice lumină cerească, „omul cel nou din Răsărit” va privi numai pe pământ.

Supremul principiu moral în creștinism este iubirea, care înalță și inobilează sufletul; în comunism domină ura și distrugerea.

Autorul ne înfățișează apoi pe larg suferințele îndurate de creștinii în Basarabia și Transnistria sub teroarea bolșevică, după relatările populației.

De încheiere ni se expun motivele, pentru care regimul bolșevic n'a putut scoate pe Dumnezeu din sufletul poporului rusesc, colectivizat și anarhizat. Iar în concluzie autorul propune o cât mai intensă trăire evanghelică: „prin Hristos la o viață nouă”!

Lucrarea metodic construită, este de acută actualitate pentru aceste timpuri de radicale prefaceri sociale și constituie pentru preoții un prețios izvor de consultare.

Dr. VICTOR VLĂDUCEANU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ECOURI

AN NOU FERICIT u- răm tuturor colabora- torilor și cetitorilor noștri.

P. S. SA PĂRINTELE EPISCOP DR VASILE LAZARESCU IN MIJLOCUL RĂNIȚILOR In ziua de 16 Dec. a. c. P. S. Sa Părintele Episcop, însoțit de corpul profesoral al Academiei Teologice și de studenții acestei Academii a vizitat spitalele răniților, împărțindu-le daruri. Studenții teologi au cântat colinde transpunând pe răniți în feerla nopții sfinte, P.S. Sa într'un emoționat cuvânt arată rolul covârșitor ce l-a avut Biserica noastră în decursul veacurilor în lupta pentru apărarea și afirmarea românismului. Biserica înaltă și azi calde rugăciuni la Cer pentru izbânda Crucii. Hoardele bolșevice au căutat să o desființeze. Suntem angajați în titanică luptă cu cel mai înverșunat dușman al neamului nostru. Ostașul român, cruciatul lui Hristos prin jertfa vieții s'a ridicat să învingă pe fiii Satanei pe pământ. P. S. Sa le împărtășește apoi arhierestii binecuvântări și le urează sărbători fericite și reîntoarcere cu sănătate la vetrele lor.

ROMÂNII DIN BANATUL DE VEST (fost Banatul iugoslav) au avut la Vârșeț, în ziua de 6 Decembrie, o impozantă serbare culturală, cu ocazia adunării generale a „Astrei” din Banatul fost iugoslav. Peste 7000 de Români s'au adunat să-și

manifeste puterea de viață și de cultură românească.

În desfășurarea ordinii de zi se alege noul comitet în frunte tot cu fostul preș. Pr. Fiștea, după care a urmat un grandios festival artistic, dat de 25 de coruri și fanfare.

Fie ca marea serbare, decursă într'o atmosferă de entuziasă și impresionantă solidaritate românească, să constituie preludiul îndreptățitelor nădejdi ale poporului român din această parte a Banatului.

CONFERINȚE RELIGIOASE CULTURALE. Duminică, (13 XII. c.) muncitorii organizați în „Muncă și Lumină”, dela fabrica bănațeană de mănuși, au aranjat o serbare relig.-cult. în sala festivă a parohiei ort. rom. din Timișoara-Fabric. În cadrul acestei serbări a conferențat Păr. Dr. Victor Vlăduceanu cu tema: „Bolșevism și creștinism”.

Nu numai prin forma aleasă, prin predarea oratorică, ci și prin fondul plin, conferința a atras și reținut toată atenția ascultătorilor. Contrastele, plastic evidențiate au înrăurit binefacător asupra publicului, care a răsplătit cu aplauze pe conferențiar.

SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI, la Timișoara s'a desfășurat într'un fastuos cadru liturgic. În prima zi de Crăciun, într'o atmosferă de profundă cucernicie, P. S. Sa Părintele Episcop Vasile a pontificat sf. Liturghie în Biserica din Piața

Asănești asistat de un sobor de preoți.

Răspunsurile liturgice executate cu deosebită măiestrie de corul Episcopiei, sub conducerea dlui prof. Sava Golumba, au înălțat fastul ceremoniilor.

Magistrala pastorală, cu reflexii pe marginea actualității și arhieresti indemnuri pentru ajutorarea celor lipsiți, rostită de P. S. Sa, a impresionat profund mulțimea credincioșilor.

A doua zi, P. S. Sa a pontificat în biserica din cartierul Fabrică. Într-o înălțătoare predică P. S. Sa Părintele Episcop Vasile evidențiază evenimentul Nașterii Domnului și atitudinea omenerii de totdeauna față de creștinism.

CRUCEA BIRUITOARE. După o veche tradiție, în Ajunul Crăciunului, I. P. S. Sa Patriarhul a prezentat la Palatul regal, sf. icoană a Nașterii Domnului M. Sale Regelui și M. Sale Regelui Mame. Cu acest prilej I. P. S. Sa a înmănat M. Sale Regelui o placă de aur cu briliante, înfățișând „crucea biruitoare”, ca un omagiu de profund devotament al Neamului și al Bisericii și ca un semn de aducere aminte, că Biserica se roagă necontentit pentru M. Sa și pentru Izbânda armatelor noastre. Tot în aceeași zi, I. P. S. Sa a înmănat o asemenea cruce

și dlui Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului, pe care l-a trimis Dumnezeu Neamului, în momente de grea cumpănă, să fie razemul ordinei, Conducătorul Statului și comandantul oștrii noastre.

FUNCȚIONARIII ADMINISTRATIVI LOCALI sunt obligați, printr-o recentă dispoziție a Ministerului de Interne, să participe la serviciile divine din Dumineci și sărbători. Dispoziția cât se poate de laudabilă și binevenită, îndeosebi în momentele prin care trecem. Frontul intern, care este un factor important pentru decizia victoriei, trebuie să se resimtă nu numai de un suflu național, dar și de un profund suflu spiritual. Pentru redresarea vieții religioase, exemplul viu al conducătorilor este de o excepțională importanță, înrăurind binefăcător asupra poporului.

RUGĂM pe autorii de predică, să binevoiască a trimite pe adresa redacției opurile lor pentru a le face recensia și a le recomanda cucernicilor preoți.

ADMINISTRATIVE Onorații abonați — exceptând pe cei din eparhia Timișorii, sunt insistent rugați să binevoiască a achita abonamentul la revistă, cât mai urgent, revista susținându-se exclusiv din abonamente.

In atențiunea

preoției

dăm aci volumele de predici ale I. P. S.
Patriarh Nicodim

cari se impun prin varietatea
subiectelor, prin stilul select și
prin forma lor plăcută și ușoară

75 Predici catihetice pentru popor. Tălculrea Crezului,

Tatăl Nostru, 9 Fericiți și 10 Porunci, după C. Stratilatov.

Cuvântări Apologetice, adică apărarea adevărurilor
fundamentale ale religiei creștine ortodoxe, după Dr.
Serghe, Arhiepiscop de Vladimír.

Cuvântări la Postul Mare, după Inocențiu, Arhiepiscop
al Odesel.

Predicile la Sărbătorile Impărătești, după Inocențiu
Arhiepiscop al Odesel.

**Cuvântări la sărbătorile Maicii Domnului, Du-
minici etc,** după Inocențiu Arhiepiscop al Odesel.

Cuvântări Liturgice, — Dumnezeu și dreptatea Lui
— Mâna lui Dumnezeu în lumea văzută. Scurtă
explicare a Sfintei Liturghii și pomenirea Mor-
ților. Originale și prelucrări.

Predici pentru tineretul școlar, după vestitul pa-
tolog și predicator englez Farar.

Predici despre căderea lui Adam; păcat, moarte și
înviere, după Inocențiu arhiepiscopul Odesel.

Cuvântări, pastorale și îndemnări.

In curând

Cer și Pământ

predici de

Preotul GH. PASCHIA

parohul bis. Bărbătescu Vechiu București

BIBLIOGRAFIE

Dr. VASILE LAZARESCU, EPISCOPUL TIMIȘORII :

PÂRGA DARULUI, Cuvântări, Caransebeș 1936.

PAZNIC LUMINAT, gânduri de sărbători, Caransebeș 1940.

Dr. NICOLAE POPOVICI, EPISCOPUL ORADIEI :

LESPEZI DE ALTAR, cuvântări, Beiuș 1942.

BADET P.: Rugăciunea scară către cer (traducere) de Pr. A. Popescu și Prof. N. Creangă, Bârlad.

„BUCIUM AL DUMNEZEESULUI GRAIU” predici rostite în fața microfonului, București.

BUZDUG ANDREI Dr.: Merinde pentru sufletele credincioase (predici la toate praznicile și sărbătorile anului bis.), Cluj.

— Cuvântări funebre, Cluj.

— Predici la toate Duminicile anului bisericesc, Cluj.

CHIRICUȚĂ TOMA: Chemări de sus (predici și omilii), București.

— Cunoști tu calea, (chemări către suflet), București

CIOROIANU ȘTEFAN Dr. Preot.: Dor de lumină (eseuri) Arad.

— Nu plânge (cuvântări funebre), Arad.

— Un trup și un suflet (cuvântări la cununii), Arad.

— Merinde pentru sufletele credincioase (cuvântări ocazionale), Arad.

— Viața creștină (îndemnuri creștinești), Arad.

— Gustați și vedeți că e bun Domnul, Arad.

— Jertfiți pentru sfânta biserică, Arad.

— Lauda crinilor, Cuvântări la sfânta taină a Botezului, Timișoara.

COTOȘMĂN GHEORGHE Pr.: Bănățenii și Episcopia Timișorii, Caransebeș.

COMȘA GRIGORIE Dr.: Brazde în ogorul ortodoxiei, Cuvântări ocazionale și articole, Arad.

— Spre zările vecinicii, Predici, cuvântări ocazionale și articole, Arad.

FĂGĂRĂȘIANU DIONISIE: Tânărule ție-ți zic, scoală-te! Îndemnuri creștinești către tineretul de azi, vol. I, II. Sibiu.

FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN BUCUREȘTI: Ortodoxia (conferințe). București.

HODOROAA N. V. Pr.: Cuvântări ocazionale, Iași.

LACORDAIRE: Cine este Iisus Hristos? traducerea de Pr. T. Herbeiu, Arad.

NANU A Pr.: La zile mari. Sibiu.

ROMAN DUMITRU, Pr.: Jertfa inimii, Ploești.

ȘORA MELENTIE Pr.: Biserica, familia și natalitatea, Timișoara.

SOROCEAN OLVIAN Prot.: Predici festive, Suceava.

STOICANEA VASILE Prot.: În slujba Domnului Iisus, Tâlcuiri biblice, Sibiu.

TARNAVSCHI I. Dr., VASCĂ I. Dr. și SOROCEAN O.: Predici pentru toate duminicile și sărbătorile anului bisericesc. Tomul I, II, III, IV, V, Cernăuți

VASILACHE VASILE Dr. Protos.: Pe căile Domnului, predici rostite la Radio, București.

VLAD SOFRONIE Dr.: Adevăruri vechi pentru zidire nouă (tâlcuiri biblice pentru tineret), Sibiu.

VLĂDUCEANU VICTOR Pr.: Vechiu monument istorico-religios: Mănăstirea Bodrog, Timișoara.